

Zemkopības ministrija

LAUKU ATBALSTA DIENESTA
2014.GADA PUBLISKAIS PĀRSKATS

RĪGA 2015

SATURS

PRIEKŠVārds	3
2. PAMATINFORMĀCIJA.....	4
2.1. Lauku atbalsta dienesta juridiskais statuss, funkcijas un uzdevumi	4
2.2. LAD darbības virzieni un mērķi, pārskata gada galvenie uzdevumi (prioritātes, pasākumi)....	5
3. FINANŠU RESURSI UN 2014. GADA DARBĪBAS REZULTĀTI	8
3.1. Budžeta informācija.....	8
3.2. Budžeta programmu un apakšprogrammu rezultatīvo rādītāju izpildes analīze un valsts budžeta līdzekļu izlietojuma efektivitātes izvērtējums.....	9
3.2.1. <i>Programma Valsts atbalsts lauksaimniecības un lauku attīstībai, sabiedriskā finansējuma administrēšana un valsts uzraudzība lauksaimniecībā</i>	9
3.2.2. <i>Programmas Meža resursu ilgtspējības saglabāšana apakšprogramma Valsts atbalsta pasākumi meža nozarē</i>	10
3.2.3. <i>Programmas Zivju resursu ilgtspējības saglabāšana apakšprogramma Zivju fonds</i>	10
3.2.4. <i>Apakšprogramma Izdevumi Eiropas Lauksaimniecības garantiju fonda projektu un pasākumu īstenošanai -</i>	11
3.2.5. <i>Programma „Eiropas Lauksaimniecības fonda lauku attīstībai projektu un pasākumu īstenošana”</i>	15
3.2.6. <i>Programma Eiropas Zivsaimniecības fonda projektu un pasākumu īstenošana</i>	20
3.2.7. <i>Programma Līdzekļu neparedzētiem gadījumiem izlietojums</i>	22
4. ĪSTENOTĀS JAUNĀS POLITIKAS INICIATĪVAS.....	22
5. LAD VEIKTIE UN PASŪTĪTIE PĒTĪJUMI.....	23
6. SADARBĪBAS PARTNERU FINANSĒTO PROGRAMMU UN ĀRVALSTU IEGULDĪJUMU PROGRAMMU IETVAROS ĪSTENOTO PROJEKTU SASNIEGTIE REZULTĀTI UN LĪDZEKĻU IZLIETOJUMS	23
7. PĀRSKATS PAR LAD VADĪBAS UN DARBĪBAS UZLABOŠANAS SISTĒMĀM EFEKTĪVAS DARBĪBAS NODROŠINĀŠANAI.....	23
8. PERSONĀLS.....	23
9. KOMUNIKĀCIJA AR SABIEDRĪBU	25
9.1. Sabiedrības informēšanas un izglītošanas pasākumi	25
9.2. Pasākumi sabiedrības viedokļa izziņošanai par apmierinātību ar LAD darba kvalitāti un to rezultāti	26
9.3. Sadarbība ar nevalstisko sektoru	26
10. PLĀNOTIE PASĀKUMI 2015.GADĀ.....	27
10.1. Iepriekšējā gadā uzsāktie pasākumi, kuri veicami arī turpmāk	27
10.2. Galvenie uzdevumi un pasākumi 2015.gadā	27
10.3. Sadarbības projekti un pētījumi	27
10.4. Finanšu saistības	27
11. SAĪSINĀJUMI.....	28
PIELIKUMS	29

Godātie 2014.gada publiskā pārskata lasītāji!

Lauku atbalsta dienestā (LAD) sagatavots un jūsu vērtējumam nodots 2014.gada publiskais pārskats ar mērķi sniegt sabiedrībai informāciju par dienesta darbības rezultātiem un budžeta līdzekļu izmantošanu.

2014.gads ir zīmīgs ar to, ka tā ir robežšķirtne starp diviem Eiropas Savienības fondu plānošanas periodiem. Aktīvi turpinājās 2007.-2013.gada finanšu perioda ELGF, ELFLA, EZF fondu un valsts atbalsta finansēto pasākumu ieviešana un atbalsta izmaksa, bet vienlaikus tika veikts darbs, lai sagatavotos jaunā perioda finanšu līdzekļu apguvei – dažādās darba grupās tika diskutēts par finansējuma piešķiršanas nosacījumiem un prioritātēm, notika cieša sadarbība ar Zemkopības ministriju un lauksaimnieku

organizācijām, tika uzsākts pilnveidot LAD informācijas sistēmas atbilstoši jaunā perioda atbalsta saņemšanas nosacījumiem, kā arī veiktas daudzas citas aktivitātes.

Mūsu stratēģisko un ikdienas uzdevumu īstenošanā būtiska loma ir mūsu vērtībām - viena no tām ir uz klientu orientēta pieeja. Lai sniegtu atbalstu mūsu klientiem, izveidojām dažādas rokasgrāmatas, piemēram, vadlīnijas būvniecībā, kas atbalsta pretendentiem kalpo kā palīgmateriāls kvalitatīvai un likumdošanai atbilstoša būvniecības procesa nodrošināšanai.

Lai 2015.gadā saņemtu platību maksājumus pilnā apjomā, jāievēro zaļināšanas prasības. Lai lauksaimniekiem sniegtu atbalstu jauno prasību ievērošanai, sagatavojām īpašu Zaļināšanas kalkulatoru. Kalkulatorā, ievadot informāciju par savu saimniecību, lauksaimnieks var uzzināt un aprēķināt, vai plānotās zaļināšanas prasības viņa saimniecībā ir ievērotas vai arī saimniecībā vēl ir jāveic papildus pasākumi. Tas ir ērts un viegli lietojams rīks mūsu klientiem, ko pozitīvi novērtējuši arī kolēģi no citām ES dalībvalstīm.

Gada otrajā pusē kļuva pieejama pilnveidotā LAD mājaslapa, kurā ērtā un pārskatāmā veidā ievietota mūsu klientiem nepieciešamā aktuālā informācija. Kā katru gadu dažādus materiālus mūsu klientiem gatavojām arī drukātā formātā, piemēram, „Platību maksājumu rokasgrāmatu 2014.gadam”. Daudzpusīgas konsultācijas klienti var saņemt, apmeklējot mūsu Klientu apkalpošanas centrus visā Latvijā.

Klientu ērtībai ieviesti arī jauni un pilnveidoti jau esošie e-pakalpojumi Elektroniskajā pieteikšanās sistēmā (EPS). Piemēram, ieviests Sezonas laukstrādnieku modulis, kas atvieglo nodokļu aprēķinu un Valsts ieņēmumu dienestam iesniedzamo dokumentu sagatavošanu. Prieks par to, ka pieaug to klientu skaits, kas dokumentus iesniedz elektroniski – EPS lietotāju skaits no 17 tūkstošiem 2013.gadā palielinājies līdz 21,5 tūkstošiem 2014.gadā.

Plašāk par LAD paveikto un sasniegto 2014.gadā varat lasīt šajā Publiskajā pārskatā.

Mēs neapstāsimies pie jau sasniegtā, turpināsim attīstīties un strādāsim, lai nostiprinātu un paaugstinātu sava darba efektivitāti, pieņemsim jaunus izaicinājumus, paplašināsim redzesloku un rūpēsimies par mūsu klientu ērtībām, sniedzot visu nepieciešamo atbalstu.

Anna Vītola-Helviga
Lauku atbalsta dienesta direktore

2. PAMATINFORMĀCIJA

2.1. Lauku atbalsta dienesta juridiskais statuss, funkcijas un uzdevumi

LAD ir Zemkopības ministrijas (ZM) padotībā esoša tiešās pārvaldes iestāde, kura atbild par vienotu valsts atbalsta un Eiropas Savienības (ES) atbalsta politikas realizāciju valstī, uzrauga normatīvo aktu ievērošanu lauksaimniecības jomā un pilda citas ar lauksaimniecības un lauku atbalsta politikas realizāciju saistītas funkcijas.

LAD funkcijas ir noteiktas Lauku atbalsta dienesta likuma 4.pantā

- Administrēt valsts atbalstu un ES atbalstu laukiem, lauksaimniecībai, mežsaimniecībai un zivsaimniecībai [pieņem un izvērtē iesniegumus (projektus) atbalsta saņemšanai, pieņem lēmumu par finansējuma piešķiršanu vai atteikumu to piešķirt, lemj par atbalsta izmaksu vai atteikumu to izmaksāt un veic izmaksātā atbalsta uzskaiti un izlietošanas kontroli].
- Pieprasīt no fiziskajām un juridiskajām personām normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā reģistru un datubāzu uzturēšanai nepieciešamo informāciju.
- Izsniegt normatīvajos aktos noteiktās atļaujas, apliecinājumus un speciālās atļaujas (licences).
- Pārstāvēt nepārstrādātās lauksaimniecības produkcijas ražotāju intereses tiesā.
- Iesniegt tiesā prasības, kas izriet no fizisko un juridisko personu saistībām attiecībā uz valsts atbalsta un ES atbalsta izlietošanu, ja tas tiek darīts neatbilstoši normatīvajiem aktiem.
- Īstenot intervences pasākumus lauksaimniecības produktu tirgū.
- Normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā administrēt lauksaimniecības produktu un pārstrādāto lauksaimniecības produktu ārējās tirdzniecības režīmu.
- Normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā administrē soda naudas par valstij piešķirtās piena ražošanas kvotas pārsniegšanu.
- Normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā administrēt augkopības produkcijas kvotas.
- Normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā sniegt informāciju Eiropas Komisijai (EK).

Uzdevumi LAD funkciju izpildes nodrošināšanai

- Ieviest administratīvo, finanšu un tehniskās vadības sistēmu, lai īstenotu valsts un ES atbalsta pasākumus, kā arī citus lauksaimniecības politikas pasākumus.
- Atbilstoši kompetencei piedalīties EK un ES Padomes darba grupu un komiteju sanāksmēs.
- Veidot, uzturēt, uzlabot un aktualizēt integrētās informācijas sistēmas, lai administrētu lauksaimniecības un lauku atbalsta politikas, valsts atbalsta un ES atbalsta pasākumus.
- Veikt valsts atbalsta un ES atbalsta saņēmēju plānveida un ārpuskārtas kontroli un pārbaudes.
- Nodrošināt LAD bilancē esošā valsts īpašuma saglabāšanu.
- Valsts vārdā veikt privāttiesiskus darījumus, kas nepieciešami LAD darbības nodrošināšanai.
- Iesniegt informāciju ZM, kas nepieciešama lauksaimniecības un lauku attīstības politikas veidošanai.
- Laikus informēt sabiedrību par valsts atbalsta un ES atbalsta piešķiršanas nosacījumiem lauksaimniecībai un lauku attīstībai attiecīgajā kalendāra gadā.
- Normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā iesniegt ZM, Finanšu ministrijā un citās iestādēs pārskatus un informāciju.
- Sniegt informāciju starptautiskajām institūcijām, vienlaikus par to informējot ZM.
- Pārbaudīt neapstrādātās lauksaimniecībā izmantojamās zemes (LIZ) vienību platības.
- Veikt Eiropas Lauksaimniecības garantiju fonda (ELGF) finansējuma sistēmā ietilpstošo darījumu padziļinātās pārbaudes.
- Administrēt subsidētās elektroenerģijas nodokļa samazinātās likmes piemērošanu.
- Nodrošināt sezonas laukstrādnieku ienākuma nodokļa informācijas sistēmas darbību.
- Veikt personas datu apstrādi vienotajā zemkopības nozares informācijas sistēmā.

2.2. LAD darbības virzieni un mērķi, pārskata gada galvenie uzdevumi (prioritātes, pasākumi)

LAD deleģēto funkciju izpildi un izvirzīto mērķu sasniegšanu nodrošina, īstenojot divus darbības virzienus – „Lauku uzņēmējdarbības attīstības veicināšana” un „Dabas resursu ilgtspējības saglabāšana”.

Darbības virziena „**Lauku uzņēmējdarbības attīstības veicināšana**” mērķis ir veicināt ilgtermiņā konkurētspējīgas – ekonomiski efektīvas un uz tirgu orientētas – uzņēmējdarbības attīstību laukos, ievērojot reģionāli līdzsvarotas attīstības principus. Darbības virziens tiek īstenots ar šādām budžeta programmām un tām pakārtotām apakšprogrammām:

1. Budžeta programma 21.00.00 „Valsts atbalsts lauksaimniecības un lauku attīstībai, sabiedriskā finansējuma administrēšana un valsts uzraudzība lauksaimniecībā”:
  - 1.1. apakšprogramma 21.01.00 „Valsts atbalsts lauksaimniecības un lauku attīstībai (subsīdijas)”;
  - 1.2. apakšprogramma 21.02.00 „Sabiedriskā finansējuma administrēšana un valsts uzraudzība lauksaimniecībā”;
  - 1.3. apakšprogramma 21.07.00 „Lauksaimniecības risku fonds”;
  - 1.4. apakšprogramma 21.09.00 „Kredītprocentu likmju pieauguma kompensācija valsts akciju sabiedrībai „Lauku attīstības fonds” ”.
2. Budžeta programma 64.00.00 „Eiropas Lauksaimniecības garantiju fonda (ELGF) projektu un pasākumu īstenošana” apakšprogramma 64.08.00 „Izdevumi Eiropas Lauksaimniecības garantiju fonda (ELGF) projektu un pasākumu īstenošanai (2014- 2020)”.
3. Budžeta programma 65.00.00 „Eiropas Lauksaimniecības fonda lauku attīstībai (ELFLA) projektu un pasākumu īstenošana”:
  - 3.1. apakšprogramma 65.02.00 „Atmaksas valsts pamatbudžetā par Eiropas Lauksaimniecības fonda lauku attīstībai (ELFLA) finansējumu (2007-2013)”;
  - 3.2. apakšprogramma 65.05.00 „Tehniskā palīdzība Eiropas Lauksaimniecības fonda lauku attīstībai (ELFLA) apgūšanai (2007-2013)”;
  - 3.3. apakšprogramma 65.06.00 „Maksājumu iestādes izdevumi Eiropas Lauksaimniecības fonda lauku attīstībai (ELFLA) projektu un pasākumu īstenošanai (2007-2013)”;
  - 3.4. apakšprogramma 65.08.00 „Maksājumu iestādes izdevumi Eiropas Lauksaimniecības fonda lauku attīstībai (ELFLA) projektu un pasākumu īstenošanai (2014-2020)”
4. Budžeta programma 66.00.00 „Eiropas Zivsaimniecības fonda (EZF) projektu un pasākumu īstenošana (2007-2013)”:
  - 4.1. apakšprogramma 66.02.00 „Atmaksas valsts pamatbudžetā par Eiropas Zivsaimniecības fonda (EZF) finansējumu (2007-2013)”;
  - 4.2. apakšprogramma 66.05.00 „Tehniskā palīdzība Eiropas Zivsaimniecības fonda (EZF) apgūšanai (2007-2013)”;
  - 4.3. apakšprogramma 66.06.00 „Maksājumu iestādes izdevumi Eiropas Zivsaimniecības fonda (EZF) projektu un pasākumu īstenošanai (2007-2013)”.

Darbības virziena „**Dabas resursu ilgtspējības saglabāšana**” mērķis ir nodrošināt dabas resursu apsaimniekošanas ilgtspējību. Darbības virziens tiek īstenots ar budžeta programmām un tām pakārtotām apakšprogrammām:

1. Budžeta programma 24.00.00 „Meža resursu ilgtspējības saglabāšana” apakšprogramma 24.02.00 „Valsts atbalsta pasākumi meža nozarē”.
2. Budžeta programma 25.00.00 „Zivju resursu ilgtspējības saglabāšana” apakšprogramma 25.02.00 „Zivju fonds”.

LAD administrē arī budžeta programmas 99.00.00 „Līdzekļu neparedzētiem gadījumiem izlietojums” un 96.00.00 "Latvijas prezidentūras Eiropas Savienības Padomē nodrošināšana 2015.gadā”.

2014. gadā LAD ir īstenojis šādus nozīmīgākos pasākumus

1. Nodrošināta ES 2007.-2013. un 2014.-2020.gada finanšu periodu ELGF, ELFLA, EZF fondu un valsts finansēto atbalsta pasākumu ieviešana un atbalsta izmaksa – vairāk kā 67 tūkstošiem klientu izmaksāti 495.9 milj. EUR.
2. Sekmīgi īstenoja ZM nozares klientu apkalpošana, ieviešot modernu, aktīvu komunikāciju ar klientu:
  - ieviesta ZM klientu attiecību vadības sistēma (CRM);
  - palielināts informācijas kanālu skaits, uzlaboti to veidi (t.sk. vide, veiksmes stāsti, info grafikas u.c.);
  - izveidota jauna atraktīva LAD mājas lapa. Nodrošināta daudzveidīgāka, pieejamāka un skaidrāka informācija LAD klientiem;
  - iesaistīšanās valsts nozīmes klientu apkalpošanas centru izveides pilotprojektā;
  - uzsākta vienota zvanu centra ieviešana.
3. Optimizēta pieteikumu un projektu administrēšana, samazināts administratīvais slogs:
  - optimizēta un pilnveidota LAD informācijas sistēma (LAD IS), atbilstoši jaunā perioda nosacījumiem;
  - nodrošināta LAD IS pielāgošana EURO valūtai ar 2014.gada 1.janvāri;
  - izveidotas digitālās projektu lietas;
  - uzlabotas iepirkuma veikšanas vadlīnijas;
  - atvieglots un paātrināts administrēšanas process, samazināts nepamatoti izmaksāto maksājumu risks, samazināts fizisko kontroļu laikā konstatēto kļūdu īpatsvars;
  - pilnveidots Lauku reģistrs ekoloģiskā fokusa platību identificēšanai un uzskaitēi;
  - nodrošināta precīzāka un paātrināta informatīvo vēstuļu un ziņojumu sagatavošana klientiem;
  - nodrošināta finanšu disciplīnas prasību ievērošana;
  - uzlabots debitoru administrēšanas process, samazināti termiņi nodošanai piespiedu tiesu izpildei;
  - pilnveidota *De minimis* uzskaites sistēma;
  - uzsākts darbs pie projektu mobilo kontroļu ieviešanas un kontroļu attēlu pievienošanas pie projekta.
4. Pilnveidota EPS un ieviesti jauni pakalpojumi:
  - ieviesta autorizācija izmantojot internetbanku, e-parakstu vai elektronisko identifikācijas karti;
  - nodrošināta iespēja pilnvarotiem konsultantiem aizpildīt un iesniegt EPS pieteikumus;
  - nodrošināta subsidētās elektroenerģijas nodokļa administrēšana;
  - sezonas laukstrādnieku nodokļa piemērošanai nodrošināta iespēja reģistrēt sezonas laukstrādniekus;
  - izveidots „Zaļināšanas kalkulators”;
  - uzlabota funkcionalitāte.
5. Pilnveidota Kvalitātes vadības sistēma:
  - veikts kvalitātes vadības sistēmas audits, kā rezultātā pagarināts kvalitātes sertifikāts ISO 9001:2008;
  - izstrādāti *Audit Trail*;
  - veikts LAD iekšējā audita ārējais novērtējums;

- nodrošināta LAD IS sertifikācija atbilstoši standarta LVS ISO/IEC 27001:2013 „Informācijas tehnoloģija. Drošības metodika. Prakses kodekss informācijas drošības pārvaldībai” prasībām;
  - nodrošināts ELGF un ELFLA Finanšu pārskata sertifikācijas process;
  - uzņemtas 2 Eiropas revīzijas palātas un 2 EK auditu misijas;
  - pilnveidota iekšējās kontroles sistēma interešu konflikta mazināšanai, nosakot riska faktorus un to pārbaudes pamatprincipus attiecīgām amatu kategorijām;
  - izveidots LAD mācību centrs darbinieku profesionalitātes celšanai un apmācību procesa uzlabošanai, piesaistot iekšējos un ārējos resursus;
  - ieviesta Darba laika uzskaites sistēma;
  - ieviests Tiesu lietu reģistrs.
6. Sagatavota un Ceļu satiksmes drošības direkcijai nodota informācija par vairāk kā 45 tūkst. lauksaimniecības produktu ražotājiem – Transportlīdzekļa ekspluatācijas nodokļa atvieglojumu un Atbrīvojuma no uzņēmumu vieglo transportlīdzekļu nodokļa maksāšanas saņēmējiem.
  7. Noorganizēta Baltijas valstu un Polijas maksājumu aģentūru vadības konference.
  8. Piedalīšanās ES Maksājumu aģentūru Mācību tīkla darbā.
  9. Aktīva līdzdalība sabiedriskajos pasākumos *Traktordienas*, *Ēnu diena*, kā arī dažādos semināros, diskusijās u.c. Valsts darba inspekcijas un Eiropas Darba drošības un veselības aizsardzības aģentūras rīkotajā labas prakses konkursā "Zelta ķivere" iegūta 1.vieta.

3. FINANŠU RESURSI UN 2014. GADA DARBĪBAS REZULTĀTI

3.1. Budžeta informācija

Saskaņā ar likumu *Par valsts budžetu 2014.gadam* LAD plānotie izdevumi septiņu budžeta programmu ietvaros bija noteikti 509.8.9 milj. EUR, kas ir par 13.8 milj. EUR mazāk nekā 2013.gadā (skat. 1.tabulu).

Budžeta izpilde pēc naudas plūsmas:

- ieņēmumi – 506 631 204 EUR,
- izdevumi – 506 599 528 EUR.

Budžeta izpilde pēc uzkrājumu principa:

- ieņēmumi – 509 486 718 EUR,
- izdevumi – 514 331 412 EUR.

1.tabula

Valsts budžeta finansējums un tā izlietojums, EUR

Nr. p.k.	Finansiālie rādītāji	Iepriekšējā (2013) gadā faktiskā izpilde	Pārskata gadā (2014)	
			apstiprināts likumā	faktiskā izpilde
1.	Finanšu resursi izdevumu segšanai (kopā)	519 728 256	509 786 502	506 631 204
1.1.	dotācijas	519 663 811	509 544 614	506 580 303
1.2.	maksas pakalpojumi un citi pašu ieņēmumi	64 445	241 888	50 901
1.3.	ārvalstu finanšu palīdzība	0	0	0
1.4.	ziedojumi un dāvinājumi	0	0	0
2.	Izdevumi (kopā)	519 774 290	509 791 883	506 599 528
2.1.	uzturēšanas izdevumi (kopā)	501 041 063	498 770 580	496 404 701
2.1.1.	kārtējie izdevumi	16 664 816	17 499 887	17 194 657
2.1.2.	procentu izdevumi	0	0	0
2.1.3.	subsīdijas, dotācijas un sociālie pabalsti	466 542 517	461 261 907	460 611 530
2.1.4.	kārtējie maksājumi Eiropas Kopienas budžetā un starptautiskā sadarbība	632 119	809 307	809 307
2.1.5.	uzturēšanas izdevumu transferti	17 201 611	19 199 479	17 789 207
2.2.	Kapitālie izdevumi	18 733 227	11 021 303	10 194 827

Budžeta izdevumu lielāko daļu – 460.6 milj. EUR jeb 93% veido izdevumu pozīcija *Subsīdijas, dotācijas un sociālie pabalsti*. Savukārt lielāko īpatsvaru LAD administrēto budžeta programmu un apakšprogrammu vidū veido finansējums ELFLA un ELGF projektu un pasākumu īstenošanai – attiecīgi 51% un 39% (skat. 2.tabulu).

2.tabula

LAD administrētie pamatbudžeta līdzekļi 2014.gadā

N.p.k.	Rādītāji	Resursi izdevumu segšanai (milj. EUR)	% no kopējā apjoma
LAD administrētie valsts pamatbudžeta līdzekļi kopā		506.6	100%
1	Valsts atbalsts lauksaimniecībai un lauku attīstībai, sabiedriskā finansējuma administrēšana un valsts uzraudzība lauksaimniecībā	33.9	7%
2	Meža resursu ilgtspējības saglabāšana	0.24	0.05%
3	Zivju resursu ilgtspējības saglabāšana	0.52	0.1%
4	ELGF projektu un pasākumu īstenošana	256.3	51%
5	ELFLA projektu un pasākumu īstenošana	198.4	39%
6	EZF projektu un pasākumu īstenošana	15.0	3%
7	Līdzekļu neparedzētiem gadījumiem izlietojums	2.3	0.5%
8	Latvijas prezidentūras nodrošināšana 2015.gadā	0.01	0.002%

LAD darbības nodrošināšanai budžeta programmas *Valsts atbalsts lauksaimniecībai un lauku attīstībai, sabiedriskā finansējuma administrēšana un valsts uzraudzība lauksaimniecībā* apakšprogrammas *Sabiedriskā finansējuma administrēšana un valsts uzraudzība lauksaimniecībā* finansējums salīdzinājumā ar 2013.gadu ir palielinājies par 5%. Izdevumus veidoja:

- atalgojumi, valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas, sociāla rakstura pabalsti un kompensācijas – 9.9 milj. EUR jeb 80% no kopējiem apakšprogrammas izdevumiem. Salīdzinot ar 2013.gadu, šie izdevumi ir palielinājušies par 3%;
- saimnieciskie izdevumi (preces un pakalpojumi) – 1.5 milj. EUR jeb 13%, kas ir par 1% vairāk nekā 2013.gadā;
- izdevumi kapitālieguldījumiem – 0.9 milj. EUR jeb 7%, kas ir par 1% vairāk nekā 2013.gadā.

3.2. Budžeta programmu un apakšprogrammu rezultatīvo rādītāju izpildes analīze un valsts budžeta līdzekļu izlietojuma efektivitātes izvērtējums

3.2.1. Programma *Valsts atbalsts lauksaimniecības un lauku attīstībai, sabiedriskā finansējuma administrēšana un valsts uzraudzība lauksaimniecībā*

LAD ir iesaistīts šīs programmas četrus apakšprogrammu (*Valsts atbalsts lauksaimniecības un lauku attīstībai (subsīdijas), Sabiedriskā finansējuma administrēšana un valsts uzraudzība lauksaimniecībā, Lauksaimniecības risku fonds un Kredītprocentu likmju pieauguma kompensācija valsts akciju sabiedrībai „Lauku attīstības fonds”*) realizācijā. LAD kompetencē esošie programmu rezultatīvie rādītāji būtiskākajās pozīcijās ir izpildīti un pārsniegti (skat. 1.pielikumu). Atbalsta pasākumu administrēšanas izmaksas bija atbilstošas iepriekš plānotajam apjomam - viena LAD izmaksātā ES atbalsta maksājuma lata administrēšanas izdevumi bija 3 *eirocenti* par izmaksātā ES atbalsta *eiro*, savukārt viena izmaksātā valsts atbalsta maksājuma *eiro* administrēšanas izmaksas - 8 *eirocenti*. LAD administrēto ES atbalsta pasākumiem iesniegto pieteikumu un iesniegumu skaits par 2% pārsniedza plānoto rādītāju, jo atbalsta pretendenti aktīvi iesaistījās ES atbalsta pasākumos. Valsts atbalsta programmām iesniegto pieteikumu un projektu iesniegumu skaits plānoto rādītāju pārsniedza par 27%, savukārt apstiprināto skaits – par 20% (plānots – 19 000, sasniegts – 22 750). Tas tika sasniegts pateicoties atbalsta pretendentu palielinātai aktivitātei valsts atbalsta programmu īstenošanā, kā arī LAD veiktajām klientorientētajām aktivitātēm.

Arī veikto fizisko kontroļu īpatsvars tiem saimniecisko darbību veicējiem, kuri saņēmuši ES vai valsts atbalstu un pakļauti iespējamajām kontrolēm, pārsniedza plānoto rādītāju (plānots – 8.9%, sasniegts – 9.0%). Būtiski, ka to kontroļu īpatsvars, kurās nav konstatētas neatbilstības normatīvo aktu prasībām, ir pārsniedzis plānoto rādītāju par nepilniem 2 procentpunktiem (plānots – 65%, sasniegts – 66%).

Apakšprogramma *Valsts atbalsts lauksaimniecības un lauku attīstībai (subsīdijas)*

Lai uzlabotu lauksaimnieciskās ražošanas efektivitāti, veidojot konkurētspējīgu un daudzfunkcionālu lauksaimniecības nozari, kā arī veicinātu no lauksaimniecības gūto ienākumu palielināšanos, papildus ES atbalstam tiek nodrošināts arī valsts atbalsts jeb subsīdijas. LAD uzdevums ir administrēt valsts subsīdijas. Izmaksāto budžeta līdzekļu apjoms šīs apakšprogrammas ietvaros 2014.gadā sasniedza 21.6 milj. EUR, kas ir par 162% vairāk nekā 2013.gadā (skat. 2.pielikumu). Subsīdiju apjoma palielinājums ir saistīts ar atbalstu, kas bija paredzēts piensaimniecības nozarei, lai mazinātu Krievijas Federācijas preču importa aizlieguma radītos zaudējumus. Subsīdijas tika izmaksātas 12 197 klientiem. Visvairāk līdzekļu (89% no kopējā apjoma) tika administrēti LAD Centrālajā aparātā (CA), savukārt visvairāk (3%) no RLP administrētā finansējuma – Zemgales RLP. Lielākais subsīdiju saņēmēju skaits tradicionāli bija Dienvidlatgales RLP un Austrumlatgales RLP – attiecīgi 28% un 14% no kopējā skaita.

Lai nodrošinātu subsīdiju izmaksu, LAD sagatavoja administrēšanas dokumentus, apmācīja darbiniekus, nodrošināja valsts atbalsta administrēšanu un kontroli. Pastāvīgi tika pilnveidota nacionālo subsīdiju informācijas sistēma.

Apakšprogramma Sabiedriskā finansējuma administrēšana un valsts uzraudzība lauksaimniecībā

Apakšprogrammas darbības mērķis ir nodrošināt priekšnoteikumus valsts atbalsta un ES fondu līdzekļu apguves iespēju radīšanai un KLP mehānismu darbībai Latvijā, kā arī veikt sabiedriskā finansējuma administrēšanu un kontroli. Tās ietvaros līdzekļi izlietoti 9 RLP un LAD CA darbības nodrošināšanai (skat. 2.pielikumu). Pavisam šajā apakšprogrammā izlietoti 12.3 milj. EUR, kas ir par 0.5 milj. EUR jeb 5% vairāk nekā iepriekšējā gadā.

Apakšprogramma Lauksaimniecības risku fonds

Lauksaimniecības risku fonda mērķis ir nodrošināt paredzamu lauksaimniecības ražošanas risku radīto zaudējumu kompensēšanu, izmantojot risku vadības principus un radot pamatu lauksaimniecības risku vadības sistēmas attīstībai Latvijas lauksaimniecībā. Šī fonda darbības joma ir nelabvēlīgo klimatisko apstākļu (sausuma, karstuma, lietavu, sala, krusas, salnu, vētru un strauju gaisa temperatūras svārstību) radīto zaudējumu daļēja kompensācija lauksaimniecības produkcijas ražotājiem augkopības nozarē. Budžeta līdzekļu izmaksa šīs apakšprogrammas ietvaros 2014.gadā bija 4.8 tūkst. EUR (skat. 2.pielikumu).

Apakšprogramma Kredītprocenu likmju pieauguma kompensācija valsts akciju sabiedrībai „Lauku attīstības fonds”

Apakšprogrammas ietvaros izmaksas 2014.gadā netika veiktas.

3.2.2. Programmas *Meža resursu ilgtspējības saglabāšana* apakšprogramma *Valsts atbalsta pasākumi meža nozarē*

Apakšprogrammas darbības mērķis ir atbalstīt meža ilglaicīgo funkciju stabilizāciju un meža nozares attīstību. Atbilstoši Ministru kabineta (MK) 2014.gada 4.marta noteikumiem Nr. 128 *Valsts atbalsta piešķiršanas kārtība meža nozares attīstībai 2014.gadā*, šīs apakšprogrammas ietvaros izmaksāti 237.1 tūkst. EUR jeb par 31% vairāk nekā 2013.gadā (skat. 2.pielikumu). Šie līdzekļi izlietoti meža nozares atbalsta un attīstības programmu finansēšanai, meža zinātniskajai izpētei, meža īpašnieku izglītošanai un apmācībai.

3.2.3. Programmas *Zivju resursu ilgtspējības saglabāšana* apakšprogramma *Zivju fonds*

Apakšprogrammas darbības mērķis – piesaistīt papildu finansējumu Zivju fonda ietvaros, nodrošināt efektīvu valsts funkciju realizāciju zinātniskos pētījumos zivsaimniecībā, zivju resursu atražošanas un zivju aizsardzības pasākumos, kā arī vienlaikus veicināt vispārēju zivsaimniecības nozares attīstību Latvijā īpaši no zivsaimniecības atkarīgajos reģionos.

2014.gadā plānotie rezultatīvie rādītāji ir daļēji sasniegti. Tika atbalstītas 14 īstenotās zivsaimniecības zinātniskās pētniecības programmas. Savukārt ūdenstilpnēs izlaisto zivju mazuļu un kāpuru skaits nesasniedza plānoto rādītāju, jo Latvijā zandartu mazuļi izauga nepietiekošā skaitā. Atbilstoši MK 2010.gada 2.marta noteikumiem Nr. 215 *Noteikumi par valsts atbalsta piešķiršanu zivsaimniecības attīstībai no Zivju fonda finanšu līdzekļiem* šīs apakšprogrammas ietvaros izmaksāti 519.8 tūkst. EUR, kas ir par 80% vairāk 2013.gadā (skat. 2.pielikumu).

3.2.4. Apakšprogramma *Izdevumi Eiropas Lauksaimniecības garantiju fonda projektu un pasākumu īstenošanai*

Apakšprogrammas darbības mērķis ir nodrošināt ES finanšu plānošanas perioda 2014.-2020.gadam ELGF pasākumu īstenošanu. LAD kompetencē esošie programmu rezultatīvie rādītāji būtiskākajās pozīcijās ir izpildīti un pārsniegti (skat. 1.pielikumu). Tas tika sasniegts, pateicoties atbalsta pretendentu augstajai aktivitātei atbalsta pasākumu īstenošanā, kā arī LAD veiktajām klientorientētajām aktivitātēm. Rezultatīvais rādītājs attiecībā uz atbalstīto platību vienotajam platības maksājumam tika pārsniegts par 7%, sasniedzot 1.6 milj. ha. Apstiprināto pieteikumu skaits (160 447) pārsniedza plānoto apjomu par 4%. 2014.gads bija izteikti nelabvēlīgs lauksaimniekiem – lai viņus atbalstītu, pieteikumu administrēšana un atbalsta izmaksa tika uzsākta ātrāk nekā citus gadus. **Tirgus atbalsta un patēriņa veicināšanas pasākumu ietvaros** apstiprināto pieteikumu skaits par 52% pārsniedza plānoto rādītāju (plānots – 1 500, sasniegts – 2 284). Tas saistīts ar pretendentu augsto aktivitāti atbalsta programmās *Skolas piens* un *Skolas auglis*, kā arī ar faktu, ka augļu un dārzeņu ražotāju grupas aktīvi izmantoja iespēju saņemt priekšfinansējumus. Programmas *Skolas piens* ietvaros iesaistīto vispārējās izglītības iestāžu (tai skaitā pirmsskolas izglītības iestāžu) skaits pārsniedza plānoto rādītāju par 2 procentpunktiem, savukārt programmas *Skolas auglis* ietvaros iesaistīto vispārējās izglītības iestāžu skaits gandrīz sasniedza plānoto rādītāju – plānoto 95% no kopējā izglītības iestāžu skaita vietā tika sasniegti 94%.

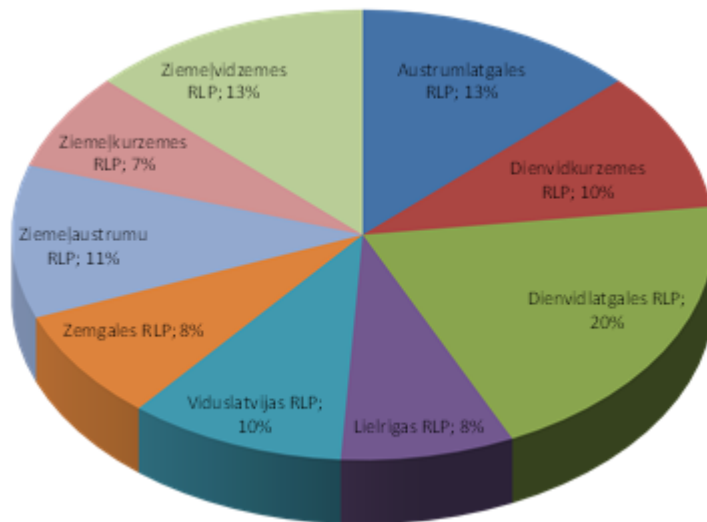
Šīs apakšprogrammas ietvaros finansēto **tiešo maksājumu** un **tirgus atbalsta pasākumu** ietvaros tika nodrošināta no iepriekšējiem laika periodiem vēl līdz galam neapmaksāto iesniegumu apmaksa, kā arī uzsāka 2014.gadā iesniegto iesniegumu administrēšanu un avansa maksājumu izmaksu. Maksājumu apjoms sasniedza 256.3 milj. EUR, kas ir par 24.2 milj. EUR vairāk nekā 2013.gadā (skat. 2.pielikumu).

Tiešie maksājumi – 2014.gadā tika ieviests jauns īpašais atbalsts par liellopiem, līdz ar to bija iespējams pieteikties uz šādiem tiešajiem maksājumiem:

- Vienotais platības maksājums (VPM);
- Īpašais atbalsts par pienu (IPKV);
- Īpašais atbalsts cietes kartupeļu kvalitātes uzlabošanai (IKC);
- Īpašais atbalsts lopbarības augu sēklu un sēklas kartupeļu uzlabošanai (ISA);
- Īpašais atbalsts par liellopiem (ILA);
- Atdalītais pārejas posma valsts atbalsts par platībām (APL);
- Atdalītais pārejas posma valsts atbalsts par laukaugu platībām (ALA);
- Atdalītais pārejas posma valsts atbalsts īpašos gadījumos jaunajiem lauksaimniekiem (JAL);
- Atdalītais pārejas posma valsts atbalsts par pienu (APKV);
- Atdalītais pārejas posma valsts atbalsts par liellopiem (ALM);
- Atdalītais pārejas posma valsts atbalsts par nokautiem un eksportētiem liellopiem (AKEL);
- Atdalītais pārejas posma valsts atbalsts par kartupeļu cieti (AKC);
- Pārejas posma valsts atbalsts par zīdītājgovīm;
- Pārejas posma valsts atbalsts par aitu mātēm.

Lai atvieglotu platību maksājumu iesniegumu iesniegšanu, ir izveidota vienota iesnieguma veidlapa Platību maksājumu iesniegums 2014.gadā, kur pretendents jānorāda atbalsta veidus, par kuriem vēlas saņemt maksājumu. Viens pretendents katru gadu drīkst iesniegt tikai vienu vienotu pieteikumu.

Pavisam tika saņemti 61 610 platību maksājumu iesniegumi, kas ir par 3% mazāk nekā 2013.gadā (62 416). Lielākais iesniegumu skaits tradicionāli saņemts Dienvidlatgales RLP – 20%, tad seko Austrumlatgales RLP un Ziemeļvidzemes RLP ar 13% (1.attēls).

1.attēls. Platību maksājumu iesniegumu skaits, %

Kopš 2008.gada lauksaimniekiem tiek dota iespēja pieteikties uz maksājumiem, izmantojot EPS, kas būtiski atvieglo un optimizē pieteikšanās procesu. Šādu iespēju 2014.gadā izmantoja 14 285 lauksaimnieki, kas ir par 25% vairāk nekā 2013.gadā (11 418).

Visus iesniegumus izvērtēja septiņos administrēšanas posmos, kuru laikā pārbaudīja norādītās informācijas un datu atbilstību atbalsta saņemšanas nosacījumiem un iepriekš izvirzītajām prasībām. Konstatēto pārkāpumu un neatbilstību gadījumā piemēroja atbalsta samazinājumus katra atbalsta veida ietvaros noteiktajiem pārkāpumiem (t.sk. samazinājumi par platību pārdeklarāciju un novēlotu pieteikuma iesniegšanu).

Tiešo maksājumu atbalsta veidu apraksts

VPM tiek piešķirts ar mērķi atbalstīt ienākumus lauku apvidu iedzīvotājiem par lauksaimniecībā izmantojamo zemi, kas atbilst noteiktiem kritērijiem un kurā tiek veikta lauksaimniecības produktu ražošana vai audzēšana, ieskaitot ražas novākšanu, vai kura tiek uzturēta labā lauksaimniecības stāvoklī. VPM ir platību maksājums, kas veido pamatu citu platību maksājumu saņemšanai.

2014.gadā tika pabeigta 2013.gadā iesniegto atbalstu izmaksa 37.5 milj. EUR, kā arī uzsākta 2014.gada atbalstu izmaksa 121.9 milj. EUR apmērā. VPM ietvaros pieteicās 60 496 atbalsta pretendenti. Kopējā platība 1.65 milj. ha.

Atdalītais pārejas posma valsts atbalsts par platībām (APL) ir atbalsta maksājums lauksaimniekiem par ha skaitu, kas noteiktā vēstures jeb references periodā apstiprināts kā atbilstošs papildu valsts tiešiem maksājumiem par laukaugu platībām vai noteikts kartupeļu audzēšanas līgumā ar cietes ražotāju un kārtējā gadā atbilst VPM saņemšanas nosacījumiem. APL noteiktais references periods ir 2006.gads.

2014.gadā tika pabeigta 2013.gadā iesniegto atbalstu izmaksa - 1.0 milj. EUR, kā arī uzsākta 2014.gada atbalstu izmaksa - 7.0 milj. EUR. Šeit un turpmāk PPVA maksājumu summas norādītas, neņemot vērā modulācijas ieturējumus. APL ietvaros atbalstam tiesīgi bija 21 319 pretendenti. Kopējā platība 0.5 milj. ha.

Atdalītā pārejas posma valsts atbalsta par laukaugu platībām (ALA) mērķis ir veikt maksājumus par platībām, kas 2009.gadā apstiprinātas kā atbilstīgas *Papildu valsts tiešiem maksājumiem par laukaugu platībām* un kārtējā gadā atbilst VPM saņemšanas nosacījumiem.

2014.gadā tika pabeigta 2013.gadā iesniegto atbalstu izmaksa 1.8 milj. EUR apmērā, kā arī uzsākta 2014.gada atbalstu izmaksa 12.5 milj. EUR apmērā. ALA ietvaros atbalstam tiesīgi bija 20 831 atbalsta pretendents ar kopējo platību 0.6 milj. ha.

Atdalītais pārejas posma valsts atbalsts īpašos gadījumos jaunajiem lauksaimniekiem (JAL) ir maksājums lauksaimniekiem, kuri veic lauksaimniecisko darbību un kuri laikposmā no 2006.gada 15.maija līdz 2008.gada 1.martam ir reģistrējušies komercreģistrā.

2014.gadā tika pabeigta 2013.gadā iesniegto atbalstu izmaksa 107 tūkst. EUR. JAL ietvaros pieteicās 52 atbalsta pretendenti. Kopējā platība 4 604 ha.

Atdalītais pārejas posma valsts atbalsts par pienu (APKV) – atbalstu var saņemt par 2006./2007.gadā piešķirtās kvotas ietvaros realizētajām piena tonnām vai par restrukturizācijas rezerves piešķirtām piena kvotas tonnām.

2014.gadā tika pabeigta 2013.gadā iesniegto atbalstu izmaksa 1.7 milj. EUR, kā arī uzsākta 2014.gada atbalstu izmaksa 10.4 milj. EUR apmērā. APKV ietvaros atbalstam bija tiesīgi pieteikties 15 127 pretendenti par kopējo daudzumu 560 milj. kg.

Īpašā atbalsta par pienu (IPKV) mērķis ir nodrošināt maksājumus atbalsta pretendentiem, kuriem iepriekšējā kvotas gadā bijusi pieejama piena kvota 30 vai vairāk tonnas un ir realizētas 30 vai vairāk tonnas piena saskaņā ar LDC datiem.

2014.gadā tika pabeigta 2013.gada atbalstu izmaksa 4.5 milj. EUR apmērā, kā arī uzsākta 2014.gada atbalstu izmaksa 5.5 milj. EUR apmērā. IPKV ietvaros pieteicās 3 561 atbalsta pretendents par kopējo deklarēto daudzumu 662.74 milj. kg.

Atdalītais pārejas posma valsts atbalsts par liellopiem (ALM). Atbalstu var saņemt par vismaz 8 mēnešus veciem liellopiem (telēm, bulļiem un vēršiem), kuri saskaņā ar LDC datiem reģistrēti un turēti ganāmpulkā no 2010.gada 1.jūlija līdz 2010.gada 31.decembrim, kā arī atradās ganāmpulkā uz 2010.gada 31.decembri. Lai saņemtu maksājumu, lauksaimniekam kārtējā gadā ir jāpiesakās un jāatbilst VPM saņemšanas nosacījumiem.

2014.gadā tika pabeigta 2013.gadā iesniegto atbalstu izmaksa 0.8 milj. EUR, kā arī uzsākta 2014.gada atbalstu izmaksa 3.4 milj. EUR apmērā. ALM ietvaros atbalstam tiesīgi bija 18 222 pretendenti ar 115 625 dzīvnieku vienībām.

Atdalītais pārejas posma valsts atbalsts par nokautiem un eksportētiem liellopiem (AKEL) – atbalstu var saņemt par to dzīvnieku skaitu, kuri 2011.gadā bija apstiprināti PVTM par nokautiem vai eksportētiem liellopiem. Lai saņemtu maksājumu, lauksaimniekam kārtējā gadā ir jāpiesakās un jāatbilst VPM saņemšanas nosacījumiem. Uz šo maksājumu pieteicās 12 909 atbalsta pretendenti ar 61 527 dzīvnieku vienībām. 2014.gadā tika pabeigta 2013.gadā iesniegto atbalstu izmaksa 0.6 milj. EUR, kā arī uzsākta 2014.gada atbalstu izmaksa 2.4 milj. EUR apmērā.

Īpašā atbalsta cietes kartupeļu kvalitātes uzlabošanai (IKC) mērķis ir nodrošināt atbalstu cietes kartupeļu kvalitātes uzlabošanai lauksaimniekiem, kuri piedalās Nacionālajā pārtikas kvalitātes sertificēšanas shēmā un izpilda prasības attiecībā uz cietes kartupeļu ražošanu saskaņā ar integrētajām audzēšanas metodēm. IKC ietvaros pieteicās 23 atbalsta pretendenti un 2014.gadā tika veikta atbalsta izmaksa 0.1 milj. EUR apmērā par 2013.gada pieteikumiem.

Atdalītais pārejas posma valsts atbalsts par kartupeļu cieti (AKC) – atbalstu var saņemt par kartupeļu cietes tonnām, kas 2011.gadā apstiprinātas PVTM par kartupeļu cieti. Lai saņemtu maksājumu, lauksaimniekam kārtējā gadā ir jāpiesakās un jāatbilst VPM saņemšanas nosacījumiem. AKC ietvaros pieteicās 55 atbalsta pretendenti. 2014.gadā tika veikta atbalsta izmaksa 50 tūkst. EUR apmērā par 2013.gada pieteikumiem, kā arī uzsākta 2014.gada atbalstu izmaksa 0.3 milj. EUR apmērā.

Īpašā atbalsta lopbarības augu sēklu un sēklas kartupeļu uzlabošanai (ISA) mērķis ir sniegt atbalstu lopbarības augu un sēklas kartupeļu kvalitātes uzlabošanai, lai izpildītu prasības lopbarības augu un kartupeļu sertificēto sēklu ražošanai. ISA ietvaros pieteicās 53 atbalsta pretendenti. 2014.gadā tika veikta atbalsta izmaksa 0.3 milj. EUR apmērā par 2013.gada pieteikumiem.

Īpašā atbalsta par liellopiem (ILA) mērķis ir sniegt atbalstu liellopu gaļas ražotājiem, lai pārvarētu finansiālās grūtības šajā sektorā un samazinātu zaudējumus, kā arī, lai saglabātu pašreizējo ražošanas līmeni ekonomiski neaizsargātajās teritorijās. 2014.gadā iesniegti 4 430 iesniegumi, bet to izvērtēšana un apmaksa tiks pabeigta 2015.gadā. Atbalsta likme par 2014.gada periodu – 121,94 EUR par liellopu.

Atdalītais pārejas posma valsts atbalsts par zīdītājgovīm – 2014.gadā tika apmaksāti 2 776 iepriekšējā gada iesniegumi par kopējo summu 3.5 milj. EUR. 2014.gadā iesniegti 3 008 iesniegumi, bet to izvērtēšana un apmaksā tiks pabeigta 2015.gadā. Atbalsta likme ar samazinājuma koeficientu par 2013.gada periodu – 101.4 EUR par zīdītājgovi.

Atdalītais pārejas posma valsts atbalsts par aitu mātēm – 2014.gadā tika pieņemti 710 iesniegumi, apmaksāti 690 iesniegumi par kopējo summu 0.2 milj. EUR. Atbalsta likme ar samazinājuma koeficientu – 6.38 EUR par aitu māti.

Intervence un tirgus veicināšanas pasākumi

- **ES un valsts atbalsta programmas „Atbalsts piena produktu piegādei izglītojamiem vispārējās izglītības iestādēs” (Skolas piens)** realizācija: 2013./2014.mācību gadā programmā iesaistījās 917 izglītības iestādes, tās ietvaros piegādātas un apmaksātas 3 650 tonnas piena produktu. Piegādes nodrošināja 117 atbalsta pretendenti. Kopējā izmaksātā summa 2.7 milj. EUR.
- **ES un valsts atbalsta programma „Atbalsts augļu un dārzeņu piegādei skolēniem vispārējās izglītības iestādēs” (Skolas auglis)**: 2013./2014.mācību gadā programmā iesaistījās 780 izglītības iestādes. Integrēti audzētu augļu un dārzeņu piegādēm apstiprināti 128 pretendenti. Programmas ietvaros skolēniem ir izdalītas 6 353 013 porcijas (vienas porcijas svars 100 g) svaigu augļu un dārzeņu. Kopējā izmaksātā summa 1.1 milj. EUR.
- **Informatīvie un veicināšanas pasākumi attiecībā uz lauksaimniecības produktiem** – darbojas 2 programmas, kuras ar ES un valsts atbalstu nodrošina Stādu audzētāju biedrība un lauksaimniecības pakalpojumu kooperatīvā sabiedrība „Ziemeļoga”.
- **Zvejas un akvakultūras produktu tirgus intervences pasākumu īstenošana** – 2013.gadā pārejošo uzkrājumu atbalsta ietvaros no tirgus tika izņemtas 1 376 t reņģu un vienotās likmes atbalsta pasākumu ietvaros 2 674 t brētliņu. Intervences pasākumus veica 3 zvejas ražotāju grupas, 2014.gadā kopējais izmaksātais atbalsts, par 2013.gadā veikto zvejas produktu izņemšanu no tirgus, 1.2 milj. EUR.
- **Tirgus kopējās organizācijas eksporta kompensāciju administrēšanas** ietvaros 2014.gadā ir izsniegtas 596 eksporta un importa licences (labība, tās pārstrādes produkti, cukurs, sīrups, rīsi, kukurūza, svaigi un pārstrādāti augļi un dārzeņi, etilspirts u.c.). Veiktas darbības ar 386 T5 deklarācijām.
- **Atbalsts par īstenotajiem pasākumiem biškopības nacionālās programmas** ietvaros 2014.gadā izmaksāts 0.4 milj. EUR.
- **Atbalsts ražotāju grupām augļu un dārzeņu sektorā** – 2014.gadā biedru intereses pārstāvēja 3 ražotāju grupas un 2 ražotāju organizācijas, izmaksātais atbalsts 2.2 milj. EUR.

Citi ELGF finansētie atbalsta pasākumi

Atbalsts investīciju veicināšanai lauksaimniecībā un materiālās bāzes pilnveidošanai – mērķis ir attīstīt lauksaimniecības produktu ražošanu un lauku ekonomisko telpu, veicinot lauksaimniecības un lauku attīstības investīciju projektu īstenošanu un materiālās bāzes pilnveidošanu. 2014.gadā kopējā izmaksātā summa 7.2 milj. EUR.

Atbalsts vaislas lauksaimniecības dzīvnieku ierakstīšanai ciltsgrāmatā – atbalsta mērķis ir sekmēt ciltsdarbu cūkkopības, piensaimniecības, gaļas liellopu audzēšanas, kazkopības, aitkopības un zirgkopības nozarē. 2014.gadā veikta atbalsta izmaksā 26.6 milj. EUR apmērā, ko saņēma 10 lauksaimniecības dzīvnieku audzētāju organizācijas un 4 685 saimniecības, kurās tiek veikta lauksaimniecības dzīvnieku pārraudzība.

3.2.5. Programma „Eiropas Lauksaimniecības fonda lauku attīstībai projektu un pasākumu īstenošana”

Šīs programmas ietvaros LAD ir iesaistīts trīs budžeta apakšprogrammu („Maksājumu iestādes izdevumi ELFLA projektu un pasākumu īstenošanai (2007.-2013.)”; „Maksājumu iestādes izdevumi ELFLA projektu un pasākumu īstenošanai (2014.-2020.)”; „Tehniskā palīdzība ELFLA apgūšanai (2007.-2013.)” un „Atmaksas valsts pamatbudžetā par ELFLA finansējumu (2007.-2013.)”) realizācijā.

Plānotie programmu rezultatīvie rādītāji tika sasniegti un lielākajā daļā pozīciju būtiski pārsniegti (skat. 1.pielikumu). Apstiprināto pieteikumu skaits 1.ass ietvaros plānoto rādītāju pārsniedza vairāk kā 7 reizes (plānots – 250, sasniegts – 1 793), jo tika izsludinātas papildus kārtas pasākumos *Lauku saimniecību modernizācija* un *Meža ekonomiskās vērtības uzlabošana*. 4.ass pasākumu ietvaros apstiprināto pieteikumu skaits plānoto rādītāju pārsniedza vairāk kā 2 reizes (plānots – 300, sasniegts – 747), jo pasākumam *Vietējās attīstības stratēģijas* tika piešķirts papildus finansējums un izsludinātas jaunas projektu pieteikumu pieņemšanas kārtas. Pasākuma *Vietējās rīcības darbības nodrošināšana, prasmju apguve un teritorijas aktivizēšana* ietvaros neapgūtā finansējuma daļu bija jānovirza projektu iesniegumiem, kā rezultātā tika izsludinātas jaunas projektu kārtas. 3.ass pasākumu ietvaros apstiprināto pieteikumu skaits plānoto rādītāju pārsniedza par 18% (plānots – 50, sasniegts – 59), jo pasākumā *Lauku mantojuma saglabāšana* atbalsta pretendentu aktivitāte bija lielāka par prognozēto. 2.ass pasākumu ietvaros apstiprināto pieteikumu skaits nesasniedza plānoto līmeni (plānots – 7 800, sasniegts – 6 154), jo no ELFLA 2007-2013 tika finansēts tikai *Natura 2000* pasākums, nevis *Agrovides* pasākumi, kā tas tika plānots iepriekš. *Agrovides* pasākumi tika finansēti no ELFLA 2014-2020 līdzekļiem, rezultatīvie rādītāji netika atsevišķi izdalīti. Tehniskās palīdzības ietvaros plānotais rezultatīvais rādītājs tika izpildīts par 100% – īstenotas visas 14 ieplānotās darbības.

Maksājumu iestādes izdevumi ELFLA projektu un pasākumu īstenošanai 2007-2013 un 2014-2020

Apakšprogrammu ietvaros 2014.gadā tika veikti maksājumi 179.0 milj. EUR apmērā (skat. 2.pielikumu) un administrēti daudzi, savstarpēji salīdzinoši atšķirīgi atbalsta veidi:

- ELFLA projektu veida pasākumi,
- ELFLA platību veida maksājumi vides un lauku ainavas uzlabošanas pasākumiem (2.ass) – Maksājumi lauksaimniekiem par nelabvēlīgiem dabas apstākļiem teritorijās, kas nav kalnu teritorijas (MLA), *Natura* un *Agrovides* maksājumi.

ELFLA projektu veida pasākumi

2014.gadā LAD turpināja administrēt un izmaksāt atbalstu 12 ELFLA 1.ass, 2.ass (daļēji), 3.ass un 4.ass projekta veida pasākumos, t.sk., 8 pasākumos turpinājās jaunu projektu pieņemšana.

Pavisam tika iesniegti 2 868 projekti par kopējo attiecināmo izmaksu summu 79.7 milj. EUR (t. sk. publiskais finansējums 45.8 milj. EUR), savukārt apstiprināti – 2 598 projekti par 72.2 milj. EUR (t. sk. publiskais finansējums 43.1 milj. EUR) – skat. 3.tabulu. Visvairāk projektu (1 299 jeb 50% no kopējā skaita) tika apstiprināti programmas „Meža ekonomiskās vērtības uzlabošana” ietvaros. Lielākais apstiprinātā publiskā finansējuma apjoms bija pasākumā „Lauksaimniecības produktu pievienotās vērtības radīšana” – 16.5 milj. EUR jeb 38% no kopējā apjoma.

Noraidīti tika 402 projekti par kopējo publiskā finansējuma summu 23.8 milj. EUR. Visvairāk projekti tika noraidīti pasākumā „Lauku ekonomikas dažādošana un dzīves kvalitātes veicināšana vietējo attīstības stratēģiju īstenošanas teritorijā” (249 projekti) - skat. 4.tabulu. Lielākais noraidīto projektu attiecināmo izmaksu īpatsvars (66% no kopējām noraidīto projektu attiecināmajām izmaksām) bija pasākumam „Lauksaimniecības produktu pievienotās vērtības radīšana”.

**2014.gadā iesniegto un apstiprināto projektu skaits un finansējums
sadalījumā pa pasākumiem, milj. EUR**

Pasākuma nosaukums	Iesniegtie projekti			Apstiprinātie projekti*		
	Skaitis	Attiecināmās izmaksas	Publiskais finansējums	Skaitis	Attiecināmās izmaksas	Publiskais finansējums
Arodapmācības un informācijas pasākumi	153	0,8	0,7	84	0,4	0,3
Lauku saimniecību modernizācija	279	18,6	10,0	259	17,6	8,9
Meža ekonomiskās vērtības uzlabošana	1438	2,8	1,6	1 299	2,9	1,7
Lauksaimniecības produktu pievienotās vērtības radīšana	89	42,2	21,7	73	32,5	16,5
Infrastruktūra, kas attiecas uz lauksaimniecības un mežsaimniecības attīstību un pielāgošanu	44	4,7	4,7	70	7,0	6,9
Lauksaimniecībā neizmantojamās zemes pirmreizējā apmežošana	0	0,0	0,0	1	0,0003	0,0003
Ražotāju grupas	1	0,1	0,1	1	0,1	0,1
Mežsaimniecības ražošanas potenciāla atjaunošana un preventīvu pasākumu ieviešana	0	0,0	0,0	5	1,4	1,4
Tūrisma aktivitāšu veicināšana	86	4,9	2,5	53	2,9	1,5
Lauku mantojuma saglabāšana un atjaunošana	0	0,0	0,0	6	0,9	0,9
Konkurētspējas veicināšana vietējo attīstības stratēģiju īstenošanas teritorijā; Lauku ekonomikas dažādošana un dzīves kvalitātes veicināšana vietējo attīstības stratēģiju īstenošanas teritorijā	778	5,6	4,4	747	6,4	4,9
Kopā:	2 868	79,7	45,8	2 598	72,2	43,1

* ņemot vērā iepriekšējos gados iesniegtos pieteikumus

2014.gadā noraidīto projektu skaits un finansējums, milj. EUR

Pasākuma nosaukums	Noraidītie projekti		
	Skaitis	Attiecināmās izmaksas	Publiskais finansējums
Arodapmācības un informācijas pasākumi	2	0,01	0,01
Lauku saimniecību modernizācija	23	2,7	1,2
Meža ekonomiskās vērtības uzlabošana	32	0,1	0,1
Lauksaimniecības produktu pievienotās vērtības radīšana	28	15,8	8,0
Atbalsts daļēji naturālo saimniecību pārstrukturizēšanai	35	0,3	0,3
Ražotāju grupas	1		
Atbalsts uzņēmumu radīšanai un attīstībai	1	0,2	0,1
Tūrisma aktivitāšu veicināšana	28	1,8	0,9
Lauku mantojuma saglabāšana un atjaunošana	3	0,2	0,2
Konkurētspējas veicināšana vietējo attīstības stratēģiju īstenošanas teritorijā; Lauku ekonomikas dažādošana un dzīves kvalitātes veicināšana vietējo attīstības stratēģiju īstenošanas teritorijā	249	2,7	2,2
Kopā:	402	23,8	13,1

Galvenais projektu noraidīšanas iemesls pasākumos „Konkurētspējas veicināšana vietējo attīstības stratēģiju īstenošanas teritorijā” un „Lauku ekonomikas dažādošana un dzīves kvalitātes veicināšana vietējo attīstības stratēģiju īstenošanas teritorijā” ir finansējuma trūkums, kas saistīts ar pasākuma specifiku konkrēti sadalot finansējumu dažādām rīcībām.

Galvenie projektu noraidījuma iemesli pārējos pasākumos:

- pretendenta neatbilstība atbalsta saņemšanas nosacījumiem;
- projekta ietvaros paredzēto aktivitāšu neatbilstība atbalsta saņemšanas nosacījumiem;
- drošu finanšu vadības principu neievērošana;
- iepirkuma procedūras nosacījumu neievērošana;
- dzīvotspējas kritēriju neizpilde.

2014.gadā tika lauzti 465 līgumi par kopējo publiskā finansējuma summu 25.0 milj. EUR. Visvairāk līgumi (112) tika lauzti pasākumā „Atbalsts uzņēmumu radīšanai un attīstībai” (par kopējo publiskā finansējuma summu 7.7 milj. EUR) un pasākumā „Lauku saimniecību modernizācija” (attiecīgi 99 un 8.3 milj. EUR) – skat. 5.tabulu.

Galvenie līgumu laušanas iemesli:

- nepietiekams finansējums projekta īstenošanai;
- neiekļaušanās termiņos;
- pasākuma nosacījumu neizpilde;
- projektu saistību pārtraukšana projektu uzraudzības laikā, jo netiek izpildīti pasākumu nosacījumi, t.sk. netiek sasniegti projektos izvirzītie mērķi un rezultatīvie rādītāji.

5.tabula

2014.gadā laužto līgumu skaits un finansējums, milj. EUR

Pasākuma nosaukums	Lauztie līgumi		
	Skaitis	Attiecināmās izmaksas	Publiskais finansējums
Arodapmācības un informācijas pasākumi	8	0,04	0,03
Atbalsts jaunajiem lauksaimniekiem	10	0,5	0,4
Lauku saimniecību modernizācija	99	17,0	8,3
Meža ekonomiskās vērtības uzlabošana	67	0,2	0,1
Lauksaimniecības produktu pievienotās vērtības radīšana	7	11,1	5,6
Infrastruktūra, kas attiecas uz lauksaimniecības un mežsaimniecības attīstību un pielāgošanu	30	1,9	1,4
Atbalsts daļēji naturālo saimniecību pārstrukturizēšanai	14	0,1	0,1
Lauksaimniecībā neizmantojamās zemes pirmreizējā apmežošana	12	0,1	0,1
Mežsaimniecības ražošanas potenciāla atjaunošana un preventīvu pasākumu ieviešana	10	0,03	0,03
Atbalsts uzņēmumu radīšanai un attīstībai	112	11,8	7,7
Tūrisma aktivitāšu veicināšana	22	1,4	0,6
Konkurētspējas veicināšana vietējo attīstības stratēģiju īstenošanas teritorijā; Lauku ekonomikas dažādošana un dzīves kvalitātes veicināšana vietējo attīstības stratēģiju īstenošanas teritorijā	74	0,9	0,6
Kopā:	465	45,2	25,0

LAP 2004-2006 pasākuma „Priekšlaicīgā pensionēšanās” ietvaros 2014.gadā jaunus iesniegumus nepieņēma, bet apmaksāja iepriekšējos gados iesniegtos iesniegumus par kopējo summu 3.1 milj. EUR.

ELFLA maksājumi vides un lauku ainavas uzlabošanas pasākumiem (2.ass)

2014.gadā atbilstoši Lauku attīstības programmas 2007.-2013.gadam atbalsta saņemšanas nosacījumiem LAD turpināja administrēt un izmaksāt atbalstu šādos pasākumos:

1) no 2014.-2020. plānošanas posma finanšu resursiem:

- Maksājumi lauksaimniekiem par nelabvēlīgiem dabas apstākļiem teritorijās, kas nav kalnu teritorijas (MLA);
- *Natura 2000* maksājumi (meža īpašniekiem) (NIM);
- Agrovīdes maksājumi (Agrovīde):
  - apakšpasākumā *Bioloģiskās lauksaimniecības attīstība* (BLA);
  - apakšpasākumā *Bioloģiskās daudzveidības uzturēšana zālajos* (BDUZ);
  - apakšpasākumā *Integrētās dārzkopības ieviešana un veicināšana* (IDIV);
  - apakšpasākumā *Rugāju lauks ziemas periodā* (RLZP);
  - apakšpasākumā *Lauksaimniecības dzīvnieku ģenētisko resursu saglabāšana* (LDGRS);
  - apakšpasākumā *Buferjoslu ierīkošana* (BI).

2) no 2007.-2013. plānošanas posma finanšu resursiem:

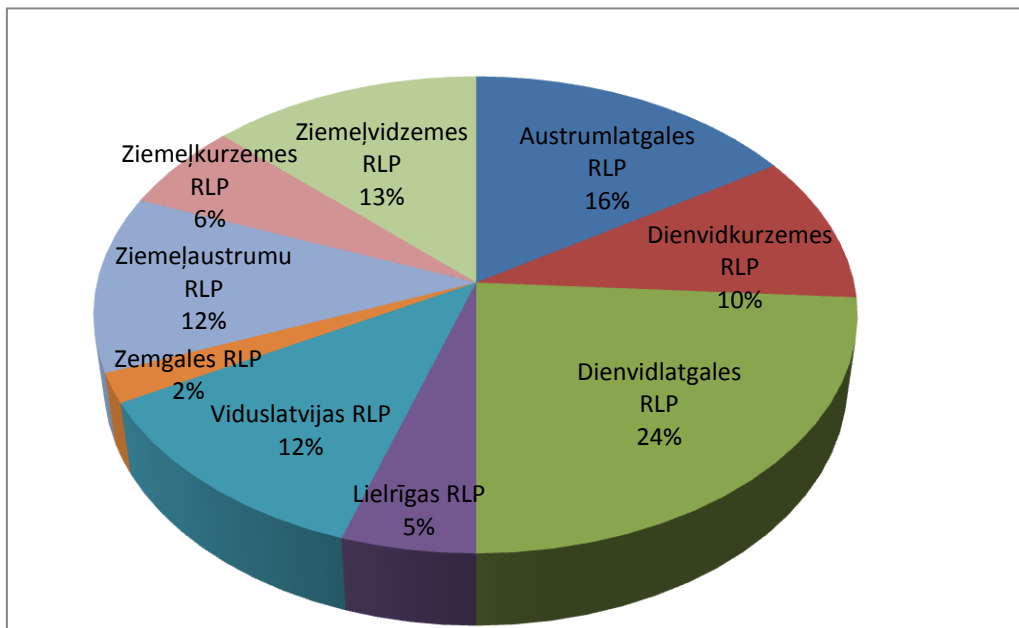
- *Natura 2000* maksājumi un maksājumi, kas saistīti ar Direktīvu 2000/60/EK (NATURA).

2014.gadā lauksaimniekiem jaunas saistības bija tiesības uzņemt BLA apakšpasākumā, ja saimniecībai bija saņemts bioloģiskās lauksaimniecības atbilstību apliecinošs dokuments (t.i., saimniecībā ir platības, kurās jau ir tiesības ražot bioloģisko produktu) un iepriekš netika uzņemtas saistības BLA apakšpasākumā Lauku attīstības programmas 2007.- 2013.gada ietvaros, bet 2013.gadā ir bijis iesniegts platību maksājumu iesniegums. Jaunas saistības lauksaimniekam bija tiesības uzņemt par atsevišķu dzīvnieku LDGRS apakšpasākumā un par vienu gadu bija tiesības pagarināt saistību periodu apakšpasākumos BLA, IDIV, BDUZ, RLZP un BI par 2013.gadā apstiprināto saistību platību vai mazāku platību, neatmaksājot iepriekš saņemto atbalstu. Jaunas saistības nebija iespējams uzņemt apakšpasākumos IDIV, BDUZ, RLZP un BI.

Lai atvieglotu platību maksājumu iesniegšanu, ELGF un ELFLA atbalsta pasākumiem ir izveidota vienota iesnieguma veidlapa *Platību maksājumu iesniegums 2014.gadā*. Viens pretendents katru gadu drīkst iesniegt tikai vienu vienotu pieteikumu.

No 2008.gada lauksaimniekiem tiek dota iespēja pieteikties arī uz ELFLA platību maksājumiem, izmantojot EPS, kas būtiski atvieglo un optimizē pieteikšanās procesu. Šādu iespēju 2014.gadā izmantoja 9 899 lauksaimnieki, kas ir par aptuveni 26% vairāk nekā 2013.gadā (7 862).

Pavisam tika saņemti 61 610 vienotie iesniegumi, no tiem 44 169 iesniegumos bija pieteikti ELFLA platību maksājumi. Visvairāk ELFLA platību maksājumu iesniegumus tradicionāli iesniedza Dienvidlatgales RLP – 24%, kurai seko Austrumlatgales RLP ar 16% (2.attēls).

2.attēls. ELFLA platību maksājumu iesniegumu skaits, %

Visi iesniegumi tika izvērtēti septiņos administrēšanas posmos, pārbaudot norādīto datu un informācijas atbilstību atbalsta saņemšanas nosacījumiem un iepriekš izvirzītajām prasībām. Konstatēto pārkāpumu un neatbilstību gadījumā tika piemēroti atbalsta samazinājumi, ņemot vērā katra atbalsta veida ietvaros konstatētos pārkāpumus (t.sk. samazinājumi par platību pārdeklarāciju un novēlotu pieteikuma iesniegšanu).

MLA atbalsta mērķis ir veicināt lauku ainavas uzturēšanu un sekmēt lauksaimniecisko darbību teritorijās, kurās tā ir apgrūtināta. 2014.gadā tika pabeigta 2013.gadā iesniegto atbalstu izmaksa 13.8 milj. EUR, kā arī uzsākta 2014.gada atbalstu izmaksa 32.9 milj. EUR apmērā. MLA ietvaros pieteicās 39 457 atbalsta pretendenti. Kopējā platība 1.09 milj. ha.

NATURA ir atbalsts par videi draudzīgas lauksaimnieciskās darbības nodrošināšanu pastāvīgo pļavu un ganību platībās, kurās pastāv saimnieciskās darbības ierobežojumi saskaņā ar likumu *Par īpaši aizsargājamām dabas teritorijām*. 2014.gadā tika pabeigta 2013.gadā iesniegto atbalstu izmaksa 2.5 milj. EUR, kā arī uzsākta 2014.gada atbalstu izmaksa 1.6 milj. EUR apmērā. NATURA ietvaros pieteicās 6 121 atbalsta pretendents. Kopējā platība 58.47 tūkst. ha.

NIM ir atbalsts par videi draudzīgas lauksaimnieciskās darbības nodrošināšanu pastāvīgo pļavu un ganību platībās, kurās pastāv saimnieciskās darbības ierobežojumi saskaņā ar likumu *Par īpaši aizsargājamām dabas teritorijām*. 2014.gadā tika pabeigta 2013.gadā iesniegto atbalstu izmaksa 2.5 milj. EUR, kā arī uzsākta 2014.gada atbalstu izmaksa 1.6 milj. EUR apmērā. NATURA ietvaros pieteicās 6 121 atbalsta pretendents. Kopējā platība 58.47 tūkst. ha.

Agrovīdes atbalsts ir viens no nozīmīgākajiem Latvijas lauku attīstības platību maksājumiem ar vairākiem apakšpasākumiem. Pretendējot uz kādu no Agrovīdes apakšpasākumiem, atbalsta pretendents brīvprātīgi uzņemas saistības par katru atbalstam pieteikto platības vienību vai dzīvnieku uz pieciem gadiem, sākot ar pirmo maksājuma apstiprināšanas gadu. Saistības stājas spēkā vai turpinās no dienas, kad pretendents iesniedz ikgadējo pieteikumu un piesakās atbalstam:

- **BLA** mērķis ir sekmēt bioloģiskās lauksaimniecības produkcijas ražošanu, veicinot bioloģiskās lauksaimniecības metožu pielietošanu apsaimniekotajās LIZ platībās. BLA ietvaros pieteicās 3 348 atbalsta pretendenti. Kopējā platība 169.87 tūkst. ha. 2014.gadā tika pabeigta 2013.gadā iesniegto atbalstu izmaksa 10.3 milj. EUR, kā arī uzsākta 2014.gada atbalstu izmaksa 17.1 milj. EUR apmērā.
- **BDUZ** mērķis ir veicināt bioloģiski daudzveidīgo zālāju saglabāšanu, savvaļas augu, dzīvnieku, putnu populācijas un ainavas uzturēšanu apsaimniekotajās pastāvīgo pļavu

un ganību platībās, kas noteiktas kā bioloģiski vērtīgs zālājs. BDUZ ietvaros pieteicās 3 979 atbalsta pretendenti. Kopējā platība 32.98 tūkst. ha. 2014.gadā tika pabeigta 2013.gadā iesniegto atbalstu izmaksa – 4.1 milj. EUR. 2014.gada atbalstu izmaksās 2015.gadā.

- **IDIV** mērķis ir samazināt augu aizsardzības un mēslošanas līdzekļu lietošanu un sekmēt bioloģiskās daudzveidības saglabāšanu, veicinot integrētās audzēšanas metožu izmantošanu dārzkopībā. IDIV ietvaros pieteicās 221 atbalsta pretendents. Kopējā platība 2.28 tūkst. ha. 2014.gadā tika pabeigta 2013.gadā iesniegto atbalstu izmaksa 0.08 milj. EUR, kā arī uzsākta 2014.gada atbalstu izmaksa 0.5 milj. EUR.
- **RLZP** mērķis ir veicināt augsnes virskārtas aizsardzību pret augsnes degradācijas procesiem, saglabājot augsnē organiskās vielas un samazinot barības vielu noteci. RLZP ietvaros pieteicās 1 046 atbalsta pretendenti. Kopējā platība 51.72 tūkst. ha. 2014.gadā tika pabeigta 2013.gadā iesniegto atbalstu izmaksa 4.5 milj. EUR. 2014.gada atbalstu izmaksās 2015.gadā.
- **LDGRS** un **BI** – Agrovīdes ietvaros iesniedza 301 LDGRS un 18 BI iesniegumus, kuru apmaksu veic no apakšprogrammas „Valsts atbalsts lauksaimniecības un lauku attīstībai (subsīdijas)” līdzekļiem.

Apakšprogramma „Tehniskā palīdzība ELFLA apgūšanai” (2007-2013)

Apakšprogrammas darbības mērķis ir nodrošināt ELFLA Tehniskās palīdzības pasākumu īstenošanu. 2014.gadā izdevumu apjoms sasniedza 5.8 milj. EUR, kas ir par 2.5% vairāk nekā 2013.gadā (skat. 2.pielikumu). Finansējums izmaksāts atbilstīgi apstiprinātajiem projektiem. Programmas ietvaros veiktie izdevumi saistīti ar iestādes darbības uzturēšanas izdevumiem un kapitālajiem izdevumiem valsts deleģēto funkciju izpildes nodrošināšanai.

Apakšprogramma „Atmaksas valsts pamatbudžetā par ELFLA finansējumu” (2007-2013)

Apakšprogramma izveidota ar mērķi nodrošināt atmaksas veikšanu valsts pamatbudžetā ES finanšu plānošanas perioda 2007.-2013. gadam par ELFLA finansējumu. Atbilstoši MK 2009.gada 14.jūlija noteikumiem Nr. 783 *Kārtība, kādā piešķir valsts un Eiropas Savienības atbalstu lauku un zivsaimniecības attīstībai*, ES un valsts budžeta finansējuma pārskaitīšana valsts budžeta ieņēmumos jānodrošina, ja pretendents pirms tam ir saņēmis valsts budžeta finansējumu projekta īstenošanai. 2014.gadā valsts budžeta ieņēmumos pārskaitīts ELFLA finansējums 13.9 milj. EUR (skat. 2.pielikumu).

3.2.6. Programma Eiropas Zivsaimniecības fonda projektu un pasākumu īstenošana

Šīs programmas ietvaros LAD ir iesaistīts trīs budžeta apakšprogrammu (*Maksājumu iestādes izdevumi EZF projektu un pasākumu īstenošanai; Tehniskā palīdzība EZF apgūšanai; Atmaksas valsts pamatbudžetā par EZF finansējumu*) realizācijā. Visi LAD kompetencē esošie programmu rezultātīvie rādītāji ir sasniegti un pārsniegti (skat. 1.pielikumu) – tika atbalstīti 22 zivju apstrādes un 19 akvakultūras uzņēmumi (izpilde attiecīgi 122% un 127% no plānotā apjoma). Projektu īstenošanu rezultātā pretendentiem kļuvuši pieejami finanšu līdzekļi projektu savlaicīgai vai pat ātrākai īstenošanai, kā arī uzlabotas LAD īstenotās klientorientētās aktivitātes. Tehniskās palīdzības ietvaros plānotais rezultātīvais rādītājs tika izpildīts par 100% – īstenotas visas 14 iepļānotās darbības.

Apakšprogramma „Maksājumu iestādes izdevumi EZF projektu un pasākumu īstenošanai (2007-2013)”

Apakšprogrammas darbības mērķi ir:

- zvejniecības kā konkurētspējīgas un stabilas zivsaimniecības jomas attīstība, uzlabojot zvejas flotes ekonomisko dzīvotspēju un sabalansējot tās kapacitāti ar Latvijai pieejamiem zivju resursiem;

- veicināt videi draudzīgas akvakultūras produkcijas audzēšanu, kas nodrošina akvakultūras uzņēmējdarbības attīstību un iekšējo ūdeņu zivju resursu ilgtspējīgas izmantošanas iespējas, kā arī tehnoloģiski modernu, konkurētspējīgu, ar izglītotu darbaspēku nodrošinātu zivju apstrādes uzņēmumu attīstību kvalitatīvas, drošas un augstas pievienotās vērtības produkcijas ražošanai saskaņā ar ES iekšējā un ārējā tirgus prasībām;
- zivsaimniecības nozares ilgtspējīga attīstība un tās ekonomiskās efektivitātes palielināšana, atbalstot kopējas ieinteresētības pasākumus, kurās ieviešanas rezultāts ir nozīmīgs un pieejams plašam zivsaimniecības nozares pārstāvju lokam un kuri sekmē Kopējās Zivsaimniecības politikas mērķu sasniegšanu;
- ilgtspējīgi attīstīt un uzlabot dzīves kvalitāti ar zivsaimniecību saistītajos reģionos, veicināt nodarbinātības, konkurētspējas, dzimumu līdztiesības attīstību, kā arī inovāciju ieviešanu, reģionālo un starptautisko sadarbību.

2014.gadā turpinājās EZF projektu administrēšana – tika iesniegti 225 projekti (publiskā finansējuma apjoms 28.9 milj. EUR), apstiprināti – 183 (11.5 milj. EUR). Pirmajos trijos EZF prioritārajos virzienos bija izsludinātas 10 projektu pieņemšanas kārtas un nodrošināta projektu administrēšana 6 pasākumos, savukārt ceturtajā prioritārajā virzienā tika izsludinātas 45 projektu pieņemšanas kārtas un nodrošināta projektu administrēšana (skat. 6.tabulu).

6.tabula

EZF ietvaros administrēto projektu skaits un publiskais finansējums 2014.gadā

Atbalsta pasākumi	Iesniegtie projekti		Apstiprinātie projekti*		Noraidītie projekti*		Apmaksātie projekti*		Atsauktie projekti*	
	Skaits	milj. EUR	Skaits	milj. EUR	Skaits	milj. EUR	Skaits	milj. EUR	Skaits	milj. EUR
Zvejas aktivitāšu pilnīga pārtraukšana	11	0,5	0	0	0	0	1	0,3	0	0
Investīcijas zvejas kuģu ierīcēs un zvejas rīku selektivitāte	14	0,1	17	0,2	8	0,1	13	0,2	2	0,1
Sociāli ekonomiskie pasākumi	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Investīcijas akvakultūras uzņēmumos	14	3,1	3	0,03	10	2,5	19	2,0	1	0,5
Ūdens vides pasākumi	0	0	0	0	1	0,01	0	0	0	0
Zveja iekšējos ūdeņos	0	0	0	0	0	0	1	0,03	0	0
Zvejas un akvakultūras produktu apstrāde	66	21,6	30	6,4	7	7,4	27	3,6	0	0
Investīcijas ražošanas, pārstrādes vai mārketinga iekārtās un infrastruktūrā	11	1,9	4	0,4	0	0	4	0,6	0	0
Ūdens faunas un floras aizsardzība un attīstība	0	0	1	0,3	0	0	1	0,3	0	0
Investīcijas zvejas ostās un zivju izkraušanas vietās	0	0	6	2,3	0	0	6	1,8	0	0
Jaunu noieta tirgu sekmēšana un reklāmas kampaņas	5	0,5	5	0,6	0	0	6	0,7	0	0
Teritoriju attīstības stratēģiju īstenošana	104	1,3	117	1,3	50	0,81	184	3,5	8	0,1
VRG darbības nodrošināšana, prasmju apguve, teritoriju aktivizēšana	0	0	0	0	0	0	20	0,1	0	0
Starptautisku sadarbību starp ZVRG Eiropas Savienības dalībvalstu teritorijās	0	0	0	0	0	0	1	0,03	0	0
	225	28,9	183	11,5	76	10,8	283	13,2	11	0,8

* ņemot vērā iepriekšējos gados iesniegtos pieteikumus

2014.gadā EZF ietvaros pilnībā vai daļēji apmaksāti 283 projekti par kopējo publiskā finansējuma summu 13,2 milj. EUR. Visvairāk līdzekļu tika izmaksāti pasākumos *Zvejas un akvakultūras produktu apstrāde* un *Teritoriju attīstības stratēģiju īstenošana* – attiecīgi 3,6 milj. EUR un 3.5 milj. EUR (jeb 27% no kopējā apjoma katrā). Tas saistāms ar vispārējās ekonomiskās situācijas uzlabošanu un apstiprināto projektu savlaicīgu vai pat pirmstermiņa realizāciju. Jāatzīmē, ka vairākos pasākumos izmaksas ir bijušas ļoti mazas vai nav bijušas vispār, ņemot vērā to, ka attiecīgajos pasākumos samazinājies īstenošanā esošo projektu skaits un jaunas projektu iesniegumu iesniegšanas kārtas vairs netiek sludinātas.

Pasākuma *VRG darbības nodrošināšana, prasmju apguve, teritoriju aktivizēšana* ietvaros 2014.gadā 24 VRG iesniedza 96 pārskatus par projektos plānoto aktivitāšu īstenošanu. Pasākuma ietvaros ir atbalstīta VRG darbības nodrošināšana, kas nepieciešama vietējās attīstības stratēģijas sekmīgai īstenošanai. Ir atbalstītas arī apmācības VRG un potenciālajiem projektu iesniedzējiem, kā arī publicitātes un teritorijas aktivizēšanas pasākumi.

Apakšprogramma „Tehniskā palīdzība EZF apgūšanai (2007-2013)”

Apakšprogrammas mērķis ir nodrošināt EZF Tehniskās palīdzības pasākumu īstenošanu, atbalstot Rīcības programmas efektīvu un drošu vadību, ieviešanu, uzraudzību, izvērtēšanu un kontroli, kā arī vietējo zivsaimniecības grupu sadarbības tīkla izveidošanu. 2014.gadā izdevumu apjoms sasniedza 0.5 milj. EUR, kas ir par 16% vairāk nekā 2013.gadā (skat. 2.pielikumu). Finansējums izmaksāts atbilstoši apstiprinātajiem projektiem. Programmas ietvaros veikti izdevumi, kuri saistīti ar iestādes darbības uzturēšanas izdevumiem un kapitālajiem izdevumiem valsts deleģēto funkciju izpildes nodrošināšanai.

Apakšprogramma „Atmaksas valsts pamatbudžetā par EZF finansējumu (2007-2013)”

Apakšprogramma izveidota ar mērķi nodrošināt atmaksas veikšanu valsts pamatbudžetā ES finanšu plānošanas perioda 2007.- 2013. gadam par EZF finansējumu. Atbilstoši MK 2009.gada 14.jūlija noteikumiem Nr. 783 *Kārtība, kādā piešķir valsts un Eiropas Savienības atbalstu lauku un zivsaimniecības attīstībai*, ES un valsts budžeta finansējuma pārskaitīšana valsts budžeta ieņēmumos jānodrošina, ja pretendents pirms tam ir saņēmis valsts budžeta finansējumu projekta īstenošanai. 2013.gadā valsts budžeta ieņēmumos pārskaitīts EZF finansējums 1.2 milj. EUR (skat. 2.pielikumu).

3.2.7. Programma *Līdzekļu neparedzētiem gadījumiem izlietojums*

2014.gadā programmas ietvaros finansējums izlietots 2.3 milj. EUR apmērā (skat. 2.pielikumu). Tika nodrošinātas:

- kompensāciju izmaksas dzīvnieku īpašniekiem par nokautajiem cūku sugas dzīvniekiem, nodrošinot Āfrikas cūku mēra izplatīšanās ierobežošanu, un par zaudējumiem, kas radušies Āfrikas cūku mēra uzliesmojuma apkarošanas laikā – 2.0 milj. EUR;
- kompensāciju izmaksas dzīvnieku īpašniekiem par zaudējumiem, kas radušies valsts uzraudzībā esošās dzīvnieku infekcijas slimības vai epizootijas apkarošanas laikā – 0.3 milj. EUR;
- kompensāciju izmaksa par fitosanitāro pasākumu izpildi bakteriālās iedegas apkarošanai un izplatības ierobežošanai – 0.02 milj. EUR.

4. *ĪSTENOTĀS JAUNĀS POLITIKAS INICIATĪVAS*

Atbilstoši MK lēmumam jaunas politikas iniciatīvas tiek ieviestas tikai tad, ja vienlaikus ir paredzēts atteikties no kādas iepriekšējās aktivitātes un tiek pārdalīts finansējums. 2014.gadam netika noteikts prioritāšu saraksts un piešķirts papildu finansējums jaunām politikas iniciatīvām.

5. LAD VEIKTIE UN PASŪTĪTIE PĒTĪJUMI

ES un valsts atbalsta pasākumu ieviešanas izvērtēšanai nepieciešamos pētījumus organizē ZM, Finanšu ministrija un EK. LAD savas kompetences ietvaros sniedz pētījumiem nepieciešamo informāciju.

6. SADARBĪBAS PARTNERU FINANSĒTO PROGRAMMU UN ĀRVALSTU IEGULDĪJUMU PROGRAMMU IETVAROS ĪSTENOTO PROJEKTU SASNIEGTIE REZULTĀTI UN LĪDZEKĻU IZLIETOJUMS

2014.gadā LAD netika īstenotas sadarbības partneru un ārvalstu ieguldījumu programmas.

7. PĀRSKATS PAR LAD VADĪBAS UN DARBĪBAS UZLABOŠANAS SISTĒMĀM EFEKTĪVAS DARBĪBAS NODROŠINĀŠANAI

Iekšējās kontroles sistēma ir LAD vadības pieņemtais rīcības plāns, kā arī visas metodes un procedūras, kas nodrošina pastāvīgu, ekonomisku, efektīvu un lietderīgu iestādes darbību LAD mērķu sasniegšanai. LAD vadības sistēmas ir izstrādātas, balstoties uz COSO modeli, kuru izmanto vadības un funkcionālo procesu pašnovērtēšanai un pārvaldības ticamības deklarācijas sagatavošanai.

Pārskata gadā turpināta LAD pārvaldības pilnveidošana informācijas drošības, kvalitātes un risku vadības, un iekšējā audita jomās. Pilnveidoti LAD mērķi un sasniedzamie rādītāji, identificēti un novērtēti riski, pārskatīti kvalitātes vadības procesi un veikta vadības kontroļu testēšana pārvaldības ticamības deklarācijas sagatavošanai. LAD darbība padarīta rezultatīvāka un efektīvāka, fokusējoties uz stratēģisko mērķu sasniegšanu, t.sk. maksājumu aģentūras akreditācijas prasību izpilde, maksājumu pareizība un klientu apmierinātības pieaugums.

Ikdienas līmenī LAD vadība ir ieviesusi un īsteno virkni uzraudzības pasākumu, piemēram, virskontroles, kā arī RLP darba uzraudzību. Notiek RLP darba metodiskā vadība, tiek organizētas apmācības un notiek informācijas aprīte.

Viens no vadības uzraudzības nodrošināšanas instrumentiem ir Audita departaments, kura galvenais uzdevums ir, pamatojoties uz auditiem, kas veikti saskaņā ar Starptautiskajiem iekšējā audita profesionālās prakses standartiem un apstiprinātajiem plāniem, sniegt LAD direktoram neatkarīgu un objektīvu vērtējumu par iekšējās kontroles sistēmas kvalitāti, efektivitāti un atbilstību LAD izvirzīto mērķu sasniegšanai.

Audita departaments pārskata gadā ir iesniedzis vadībai 21 audita ziņojumu, t.sk. veikti arī 2 ieteikumu ieviešanas pārbaudes auditi. Iekšējās kontroles sistēmas uzlabošanai un tās efektivitātes celšanai auditori ir snieguši 84 ieteikumus. Līdz 2014.gada beigām ir ieviesti 73% no apstiprinātajiem ieteikumiem.

Audita departaments dažādām LAD struktūrvienībām sniedzis 65 konsultatīvus pakalpojumus (kopā 152 h).

Papildus iekšējo auditu veikšanai Audita departaments kā EZF Revīzijas struktūra veicis EZF darbību revīzijas, kā arī ELFLA projektu pēcmaksājumu (ex-post) pārbaudes, kopā 114 pārbaudes pie atbalsta saņēmējiem. Veiktas arī 4 ELGF finansēšanas sistēmā ietilpstošo darījumu Padziļinātās pārbaudes.

ES fondu sistēmu auditu gaitā un pārbaudēs pie finansējuma saņēmējiem tika veiktas projektu iesniegumu visaptverošas pārbaudes visos administrēšanas posmos. Veikto auditu un pārbaudēs pie finansējuma saņēmējiem rezultātā ir konstatēts, ka būtiskajos aspektos auditētajās jomās iekšējā kontroles sistēma ir izveidota atbilstoši galvenajiem akreditācijas kritērijiem un spēj nodrošināt Latvijas un ES finansiālo interešu aizsardzību.

8. PERSONĀLS

Viens no būtiskākajiem LAD uzdevumiem ir ilgtermiņā piesaistīt profesionālus un uz darba rezultātu orientētus darbiniekus, lai īstenotu LAD misiju – atbalstīt Latvijas lauku attīstību, godprātīgi administrējot ES un valsts finansējumu, ievērojot LAD definētās vērtības un nodrošinot mērķtiecīgu uzdevumu izpildi.

Lai nodrošinātu sistēmas efektīvu funkcionēšanu, LAD tiek īstenota personāla politika, kuras mērķis ir nodrošināt visus procesus, kas attiecas uz darbu ar cilvēkresursiem (t.sk. plānošana, atlase, attīstība, apmācība, u.c.). Personāla politika tiek īstenota atbilstoši akreditācijas kritērijiem.

2014.gadā LAD kopējais vidējais faktiski nodarbināto skaits bija 755, no kuriem 663 ierēdņi un 92 darbinieki.

2014.gada 31.decembrī LAD bija 783 amatu vietas, no kurām 256 CA un 527 RLP. 2014.gada 31.decembrī LAD strādāja 74% sieviešu un 26% vīriešu.

2014.gadā LAD personāla rotācijas koeficients bija 16%, personāla atjaunošanās koeficients – 7.94%, kas norāda uz klāt pienākušo jauno personālu. Kopumā 2014. gadā LAD tika pieņemti 60 darbinieki. Personāla aiziešanas koeficients 2014.gadā bija 8% – atbrīvoti 61 darbinieks. Galvenie aiziešanas iemesli – labāks darba piedāvājums, atalgojums, dzīvesvietas maiņa (gan Latvijas Republikas ietvaros, gan ārpus Latvijas Republikas), kā arī pensijas vecuma sasniegšana. Pēc LAD iniciatīvas tiek atbrīvoti darbinieki, ja darbinieks bijis pieņemts uz noteiktu laiku.

Nodarbināto vidējais vecums LAD 2014.gadā bija 43 gadi. CA nodarbināto vidējais vecums bija 37 gadi, RLP – 44 gadi. Lielākais nodarbināto skaits CA un RLP bija vecumā no 30 līdz 39 gadiem – attiecīgi 57% un 35% (skat. 8.tabulu). (skat. 7.tabulu).

7.tabula

**LAD nodarbināto procentuālais sadalījums
pa vecuma grupām (situācija uz 31.12.2014.)**

Gadi	CA	RLP
20 – 29 gadi	16%	4%
30 – 39 gadi	57%	35%
40 – 49 gadi	13%	26%
50 – 59 gadi	12%	28%
60 un vairāk gadi	2%	7%

Vidēji 97% LAD darbinieku ir augstākā izglītība. CA otrā līmeņa profesionālā augstākā izglītība vai bakalaura grāds ir 46% nodarbināto, savukārt maģistra grāds – 49% nodarbināto (RLP attiecīgi 66% un 30%) (skat. 8.tabulu).

8.tabula

LAD nodarbināto izglītības līmenis (situācija 31.12.2013.)

Izglītība	CA	RLP
Doktora grāds	1%	1%
Maģistra grāds	49%	30%
Augstākā izglītība (otrā līmeņa profesionālā augstākā izglītība vai bakalaura grāds)	46%	66%
Augstākā izglītība (pirmā līmeņa profesionālā augstākā izglītība)	1%	1%

Lai nodrošinātu efektīvu izvirzīto uzdevumu veikšanu un mērķu sasniegšanu, LAD regulāri sekmē darbinieku profesionālo zināšanu pilnveidošanu. LAD darbinieku apmācība tiek organizēta, izmantojot ārējās un iekšējās mācības, atbalstot dalību vietējā un starptautiskā līmeņa mācībās, kā arī pieredzes apmaiņas pasākumos un darba grupās.

LAD ir izveidojis Mācību centru darbinieku profesionalitātes celšanai un apmācību procesa uzlabošanai, līdz ar to viena no tēmām bija LAD darbinieku kā iekšējo lektoru apmācība (*Apmācību vadības motivācija*). Kopumā ir apmācīti 12 iekšējie lektori, kuri organizē un vada iekšējās mācības darbiniekiem (piemēram, 2014.gadā bija mācības par IT drošības jautājumiem (šajās mācībās apmācīts 91% darbinieks).

Tā kā LAD darbinieku kompetencē ir pieņemt un izvērtēt iesniegumus atbalsta saņemšanai, pieņemt lēmumu par finansējuma piešķiršanu vai atteikumu to piešķirt, lemt par atbalsta izmaksu vai atteikumu to izmaksāt un veikt izmaksātā atbalsta uzskaiti un izlietošanas kontroli, 2014.gada

1.pusgadā iekšējie lektori, kuri ir apmācīti Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja organizētajosursos tālākizglītotājiem, novadīja mācības par profesionālo ētiku, korupcijas novēršanu un interešu konfliktu, kopā apmācot 91% darbinieku. Tādējādi LAD īsteno riska samazināšanu – nepieļaut atsevišķu darbinieku ļaunprātīgu rīcību attiecībā uz sava dienesta stāvokļa izmantošanu, kā arī nodrošina efektīvu tā iekšējās kontroles sistēmas darbību.

LAD 2.pusgadā tika organizētas un vadītas iekšējās mācības *Psihoemocionālais darba vides risks: stress un tā vadība*, kuras ietvaros apmācīti 67% darbinieku.

2014.gadā LAD darbinieki ir apguvuši 54 dažādus kursus, piemēram, par šādām tēmām: *Stresa vadība, t.sk. emociju vadīšana sarežģītās situācijās; Saskarsme ar krīzes stāvoklī nonākušām problemātiskām un agresīvām personām; Iespējamās krīzes situācijas objektos un cilvēku uzturēšanās vietās; Efektīva rakstiskā komunikācija, t.sk. elektroniskā komunikācija; Lietišķā rakstība*; u.c.

Lai darbinieki celtu savu kvalifikāciju un iegūtu noderīgu pieredzi LAD darbības optimizēšanai, LAD darbinieki 2014.gadā *piedalījušies* starptautiska līmeņa mācībās, pieredzes apmaiņas pasākumos un darba grupās Beļģijā, Vācijā, Lietuvā, Itālijā, Igaunijā, Grieķijā, Krievijā, Čehijā, Horvātijā, Francijā.

9. KOMUNIKĀCIJA AR SABIEDRĪBU

9.1. Sabiedrības informēšanas un izglītošanas pasākumi

2014.gadā LAD izmantoja dažādus kanālus un formas, lai sniegtu aktuālo informāciju LAD klientiem un sabiedrībai kopumā – gan laikrakstos, televīzijā, radio un sociālajos tīklos, gan izmantojot LAD mājaslapu, sagatavojot dažādus informatīvos materiālus, gan organizējot dažādus pasākumus.

LAD ir mērķtiecīgi sadarbojies gan ar nacionālajiem, gan reģionālajiem plašsaziņas līdzekļiem. Tādos lielos Latvijas nacionālajos laikrakstos kā *Latvijas Avīze, Dienas Bizness*, kā arī žurnālos *Agrotops* un *Saimnieks* publicēta informācija par LAD aktualitātēm, lai precīzi skaidrotu tās klientiem. Reģionālajā presē regulāri publicēta aktuālā informācija par atbalsta pasākumiem, pietikšanās tiem kārtību un citām aktualitātēm. Par aktuālākajām norisēm ELGF, ELFLA un EZF finansējuma apgūšanā tika informētas ziņu aģentūras LETA un BNS. LAD regulāri un savlaicīgi sniedzis atbildes uz žurnālistu uzdotajiem jautājumiem. LAD piedalījās ZM organizētajā sarunā ar reģionālo laikrakstu žurnālistiem, kur LAD direktore sniedza ieskatu LAD darbā, kā arī atbildēja uz žurnālistu uzdotajiem jautājumiem.

Sagatavotas publicēšanai un ievietotas LAD mājaslapā 40 preses relīzes.

Sadarbībā ar ziņu aģentūru LETA, izmantojot mediju apskatu, kā arī informāciju no WebRadar dienesta vadībai, departamentu direktoriem un vadošajiem speciālistiem katru darba dienas rītu tiek nosūtīts uz e-pastu mediju monitorings, kā arī tas tiek ievietots LAD intranetā.

Sociālā tīkla Twitter kontā @LAD_Latvija regulāri publicēta aktuālā informācija saistībā ar LAD administrētajiem pasākumiem un citām darba aktualitātēm.

Pēc LAD iniciatīvas sagatavoti sižeti raidījumiem *Attīstības kods (6 sižeti), Jūrā un krastā (6 sižeti)*. Informatīvās kampaņas ietvaros pirms platību maksājumu sezonas uzsākšanas LTV1 pārraidīja reklāmas video klipus par EPS sniegtajām iespējām, lai klienti saņemtu savlaicīgu un detalizētu informāciju. LAD vadošie darbinieki vairākkārt piedalījušies LTV1, LNT un TV3 un citu TV veidotajos ziņu raidījumos, sniedzot informāciju konkrētā televīzijas sižeta sagatavošanai. Sniegta informācija Latvijas Radio 1 rīta ziņu blokam, kā arī LAD direktore A.Vītola-Helviga un citi LAD vadošie darbinieki snieguši atbildes uz klausītāju jautājumiem LR1 programmā *Krustpunkti*.

LAD darbinieki un speciālisti piedalījās fonda *Latvijas lauksaimniecības attīstībai* organizētajā pasākumā *Traktordienas 2014*, sniedzot aktuālo informāciju un konsultācijas pasākuma apmeklētājiem.

LAD piedalījās e-prasmju nedēļā – tika sagatavoti materiāli par sniegtajiem e-pakalpojumiem, īpaša informācija par EPS priekšrocībām, kā arī demonstrēti EPS reklāmas video.

Veiksmīgi izmantojot komunikācijai paredzētās tehniskās palīdzības iespējas, 2014.gadā īstenotas ELFLA un EZF popularizēšanas aktivitātes, piemēram, izdots LAD kalendārs saskaņā ar vadlīniju nosacījumiem, sagatavoti reprezentācijas priekšmeti un citi informatīvi materiāli, lai informētu sabiedrību par minēto fondu ieguldījumu lauksaimniecības, mežsaimniecības un zivsaimniecības attīstībā.

LAD vadība un speciālisti piedalās sanāsmēs un semināros ar lekcijām, kā arī diskusijās ar auditoriju, skaidrojot ES politiku attiecībā uz ES atbalsta pasākumiem, normatīvajiem aktiem un citiem jautājumiem, kas saistīti ar LAD veicamajām funkcijām. LAD speciālisti piedalījās arī ZM organizētajās lauksaimnieku reģionālajās konferencēs, informējot dalībniekus par aktualitātēm LAD darbā.

Regulāri organizētas tikšanās ar lauksaimnieku organizācijām – Lauksaimnieku organizāciju sadarbības padomi, Zemnieku saeimu, Latvijas Zivsaimnieku asociāciju u.c., kur apspriesti jautājumi par atbalsta maksājumu administrēšanu. Sagatavotas un ievietotas mājas lapā www.lad.gov.lv atbildes uz dalībnieku jautājumiem.

Lai lauksaimnieki saņemtu nepieciešamo informāciju par atbalsta nosacījumiem un pieteikšanās kārtību, 2014.gadā sagatavots un izdots materiāls „Informatīvais materiāls platību maksājumu saņemšanai”, kā arī citi informatīvie bukleti, piemēram, par EPS, zaļināšanas nosacījumiem.

2014.gada septembrī tika publicēta LAD pilnveidotā mājaslapa, kurā ir ievietota atbalsta pretendentiem nepieciešamā aktuālā informācija: pieteikšanās nosacījumi un termiņi, pieteikuma formas un attiecīgās rokasgrāmatas. Tāpat ir pieejama kopsavilkuma informācija par visiem atbalsta pasākumiem, kā arī ziņas par konkrētajiem atbalsta saņēmējiem un veiktajām izmaksām.

9.2. Pasākumi sabiedrības viedokļa izzināšanai par apmierinātību ar LAD darba kvalitāti un to rezultāti

2014.gada nogalē un 2015.gada janvārī un februārī informācijas izpētes aģentūra veica LAD klientu aptauju ar mērķi iegūt datus, kuri ļautu izvērtēt un analizēt LAD aktīvo klientu apmierinātību ar LAD darbu un sniegtajiem pakalpojumiem 2014.gadā. Izmantojot kvantitatīvo aptaujas metodi – telefonintervijas, tika aptaujāti 703 respondenti (juridiskās personas – 159, privātpersonas – 544). Kopumā LAD klientu apmierinātība 2014.gadā ir paaugstinājusies, ja salīdzina ar iepriekšējo gadu rādītājiem, krītas to klientu skaits, kas nav apmierināti ar LAD darba novērtējumu. Plašāka informācija par klientu aptaujas rezultātiem sabiedrībai tiek publicēta LAD mājaslapā: <http://www.lad.gov.lv/lv/par-mums/vispariga-informacija/klientu-aptauja/>.

9.3. Sadarbība ar nevalstisko sektoru

Lai sekmīgāk īstenotu vienotu valsts atbalsta un ES atbalsta politikas realizāciju valstī, uzraugot normatīvo aktu ievērošanu lauksaimniecības jomā un pildot citas ar lauksaimniecības un lauku atbalsta politikas realizāciju saistītas funkcijas, LAD piedalās lauksaimnieku, mežsaimnieku, zivsaimnieku un citu ar lauku attīstību saistīto organizāciju informēšanā par jaunumiem atbalsta maksājumu saņemšanas nosacījumos un iespējām pieteikties uz konkrētiem atbalsta pasākumiem.

Ir izveidojusies laba sadarbība ar LOŠP, ZSA, Latvijas Lauksaimniecības kooperatīvu asociāciju, Latvijas Zemnieku federāciju, Latvijas Pašvaldību savienību, Latvijas Lauku tūrisma asociāciju u.c. nevalstiskajām organizācijām. LAD darbinieki regulāri piedalās šo institūciju organizētajos semināros un informē par aktualitātēm atbalsta saņemšanas nosacījumos.

2014.gadā LAD turpināja regulāras tikšanās ar lauksaimnieku un zivsaimnieku organizācijām. Šajās sanāsmēs notiek viedokļu apmaiņa, pārrunātas neskaidrības un sniegtas atbildes uz jautājumiem. LAD arī uzklausa priekšlikumus par iespējām pilnveidot administrēšanas procesu, kā arī administrēšanas dokumentu un pieteikumu formu vienkāršošanu. Tikšanās laikā pārrunāti jautājumi un atbildes ievietotas LAD mājaslapā, nodrošinot pārrunāto jautājumu publicitāti un plašākas sabiedrības informēšanu.

10. PLĀNOTIE PASĀKUMI 2015.GADĀ

10.1. Iepriekšējā gadā uzsāktie pasākumi, kuri veicami arī turpmāk

1. Jāturpina ES 2007.-2013.gada un 2014.-2020.gada finanšu perioda ELGF, ELFLA, EZF un EJZF fondu un valsts atbalsta finansēto pasākumu ieviešana un atbalsta izmaksa.
2. Jāveic izmaiņas ELGF, ELFLA, EJZF administrēšanas procesos un LAD IS, kas saistītas ar ES fondu jaunā plānošanas perioda nosacījumiem.
3. Jāturpina ES fondu administrēšanas sistēmas vienkāršošana un jaunu e-risinājumu ieviešana LAD EPS, samazinot administratīvo slogu LAD klientiem.
4. Jāturpina attīstīt klientorientētu apkalpošanu un modernu komunikāciju ar klientu.
5. Jānodrošina LAD kā koordinējošās iestādes funkciju izpilde savstarpējās atbilstības kontroles sistēmas ietvaros.
6. Jāievieš vienots zvanu centrs visās RLP.
7. Jāpaplašina un jāpilnveido LAD mācību centrs darbinieku profesionalitātes celšanai, jāuzlabo apmācību process.
8. Jāturpina sadarbība ar ES dalībvalstu maksājumu aģentūrām, lai pilnveidotu atbalsta maksājumu administrēšanu atbilstīgi labākajai praksei.

10.2. Galvenie uzdevumi un pasākumi 2015.gadā

1. Nodrošināt ELGF un ELFLA Finanšu pārskata sertifikācijas procesu.
2. Nodrošināt ELGF un ELFLA jauno pasākumu akreditāciju.
3. Veikt izmaiņas LAD struktūrā.
4. Ieviest mobilas fiziskās pārbaudes (kontroles).
5. Ieviest jaunu vizuālo identitāti.
6. Noorganizēt ES Maksājumu aģentūru konferenci Latvijā.
7. Nodrošināt atbalstu Latvijas prezidentūrai ES padomē.

10.3. Sadarbības projekti un pētījumi

2015.gadā nav plānoti sadarbības projekti vai pētījumi.

10.4. Finanšu saistības

LAD 2015.gadā, saskaņā ar likumu „Par valsts budžetu 2015.gadam”, ir plānotas saistības, lai nodrošinātu finansējumu ES fondu līdzfinansēšanai 389.8 milj. EUR, t.sk., ELGF – 242.5 milj. EUR, ELFLA – 128.5 milj. EUR un EZF – 18.8 milj. EUR (saistību apjoms ir indikatīvs).

Saistības ES fondu realizācijai turpmākajiem gadiem valsts budžeta plānošanas procesā tiek paredzētas atbilstoši uz konkrēto brīdi apstiprinātajiem projektiem un plānotajām finansējuma prognozēm.

11. SAĪSINĀJUMI

AKC – Atdalītais pārejas posma valsts atbalsts par kartupeļu cieti
AKEL – Atdalītais pārejas posma valsts atbalsts par nokautiem un eksportētiem liellopiem
ALA – Atdalītais pārejas posma valsts atbalsts par laukaugu platībām
ALM – Atdalītais pārejas posma valsts atbalsts par liellopiem
APKV – Atdalītais pārejas posma valsts atbalsts par pienu
APL – Atdalītais pārejas posma valsts atbalsts par platībām
BDUZ – Bioloģiskās daudzveidības uzturēšana zālajos
BI – Buferjoslu ierīkošana
BLA – Bioloģiskās lauksaimniecības attīstība
CA – Lauku atbalsta dienesta centrālais aparāts
EK – Eiropas Komisija
ELFLA – Eiropas Lauksaimniecības fonds lauku attīstībai
ELGF – Eiropas Lauksaimniecības garantiju fonds
EPS – Elektroniskās pieteikšanās sistēma
ES – Eiropas Savienība
EUR – ES valūta (*euro*)
EZF – Eiropas Zivsaimniecības fonds
IAKS – Integrētā administrēšanas un kontroles sistēma
IDIV – Integrētās dārkopības ieviešana un veicināšana
IKC – Īpašais atbalsts cietes kartupeļu kvalitātes uzlabošanai
IPKV – Īpašais atbalsts par pienu
ISA – Īpašais atbalsts lopbarības augu sēkļu un sēklas kartupeļu uzlabošanai
JAL – Atdalītais pārejas posma valsts atbalsts īpašos gadījumos jaunajiem lauksaimniekiem
KLP – Kopējā lauksaimniecības politika
LAD – Lauku atbalsta dienests
LAD IS – Lauku atbalsta dienests informācijas sistēma
LDC – Lauksaimniecības datu centrs
LDGRS – Lauksaimniecības dzīvnieku ģenētisko resursu saglabāšana
LIZ – Lauksaimniecībā izmantojamā zeme
LOSP – Lauksaimnieku organizāciju sadarbības padome
MAD – Atbalsts par avenu un zemeņu platībām
MLA – Maksājumi lauksaimniekiem par nelabvēlīgiem dabas apstākļiem teritorijās, kas nav kalnu teritorijas
MK – Ministru kabinets
NIM – *Natura 2000* maksājumi (meža īpašniekiem)
RLP – Lauku atbalsta dienesta reģionālā lauksaimniecības pārvalde
RLZP – Rugāju lauksaimniecības ziemas periodā
VPM – Vienotais platības maksājums
VRG – Vietējās rīcības grupa
ZM – Zemkopības ministrija
ZSA – Zemnieku Saeima
ZVRG – Zivsaimniecības vietējās rīcības grupas

Programmu rezultātīvo rādītāju izpilde 2014.gadā

Programma/apakšprogramma/rādītājs	Plānots	Faktiskā izpilde	% no plānotā
21.00 Valsts atbalsts lauksaimniecības un lauku attīstībai, sabiedriskā finansējuma administrēšana un valsts uzraudzība lauksaimniecībā			
21.01 Valsts atbalsts lauksaimniecības un lauku attīstībai (subsīdijas)			
1. Valsts atbalsts lauksaimniecībai			
1.1. Īstenoto atbalsta programmu skaits	9	10	111%
1.2. Apstiprināto pieteikumu skaits	19 000	22 750	120%
21.02 Sabiedriskā finansējuma administrēšana un valsts uzraudzība lauksaimniecībā			
1. Izmaksāts un administrēts valsts un ES atbalsts			
1.1. Viena izmaksāta ES atbalsta maksājuma eiro administrēšanas izmaksas eiro	0,03	0,03	100%
1.2. Viena izmaksātā valsts atbalsta maksājuma eiro administrēšanas izmaksas eiro	0,08	0,08	99%
2. Atbalsta pieteikumu un iesniegumu administrēšana			
2.1. ES atbalsta pieteikumu un iesniegumu skaits	219 300	223 668	102%
2.2. Valsts atbalsta pieteikumu un projektu iesniegumu skaits	19 500	24 712	127%
3. Lauku atbalsta dienesta veiktās fiziskās kontroles			
3.1. Veikto kontroļu īpatsvars %, no saimniecisko darbību veicējiem, kuri saņēmuši ES vai valsts atbalstu un pakļauti iespējamajām kontrolēm	8,9	9,0	101%
3.2. Kontroļu īpatsvars % kopējo kontroļu skaitā, kurās nav konstatētas neatbilstības normatīvo aktu prasībām	65	66	102%
21.07 Lauksaimniecības risku fonds			
1. Nodrošināta iespēja lauksaimniekiem apdrošināt apstrādātās zemes platības			
1.1. Pieteikumu skaits	5	5	100%
1.2. Apdrošinātās platības hektāros	400	48	12%
21.09.00 Kredītprocentu likmju pieauguma kompensācija VAS "Lauku attīstības fonds"			
1. Kredītprocentu likmju pieauguma kompensācija			
1.1. Lauksaimniecības produktu ražojošo saimniecību skaits, kurām izmaksāta kredītprocentu likmes pieauguma kompensācija, gab.	254	0	0%
25.00 Zivju resursu ilgtspējības saglabāšana			
25.02 Zivju fonds			
1. Veikti hidrobioloģiskie un ihtioloģiskie pētījumi			
1.1. Zinātnisko pētījumu skaits, kuri saistīti ar zivju resursu izpēti, piesārņojuma un dažādas saimnieciskās darbības ietekmi uz zivju resursiem	10	11	110%
2. Papildināti zivju krājumi			
2.1. Ar ZF atbalstu publiskajās ūdenstilpnēs izlaisto zivju kāpuru, mazuļu un smoltu skaits miljonos	3	0,8	25%

Programma/apakšprogramma/rādītājs	Plānots	Faktiskā izpilde	% no plānotā
64.00 Eiropas Lauksaimniecības garantiju fonda (ELGF) projektu un pasākumu īstenošana			
64.08 Izdevumi Eiropas Lauksaimniecības garantiju fonda (ELGF) projektu un pasākumu īstenošanai (2014-2020)			
1. Nodrošināt tiešo atbalstu			
1.1. Atbalstītā platība, milj.ha	1,5	1,6	107%
1.2. Apstiprināto pieteikumu skaits	155 000	160 447	104%
2. Nodrošināt tirgus atbalsta un patēriņa veicināšanas pasākumus			
2.1. Apstiprināto pieteikumu skaits	1 500	2 284	152%
2.2. Programmas „Skolas piens” ietvaros vispārējās izglītības iestāžu (tai skaitā pirmsskolas izglītības iestāžu) skaits, kas piedalās programmā, % no kopējā izglītības iestāžu skaita	60	62	103%
2.3. Programmas „Skolas auglis” ietvaros vispārējās izglītības iestāžu (ar mērķauditoriju 1.-9.klases) skaits, kas piedalās programmā, % no kopējā izglītības iestāžu skaita	95	94	99%
65.00 Eiropas Lauksaimniecības fonda lauku attīstībai (ELFLA) projektu un pasākumu īstenošana			
65.05 Tehniskā palīdzība Eiropas Lauksaimniecības fonda lauku attīstībai (ELFLA) apgūšanai (2007-2013)			
1. Atbalsta pasākumi programmas ieviešanai			
1.1. Darbību skaits	20	20	100%
65.06 Maksājumu iestādes izdevumi Eiropas Lauksaimniecības fonda lauku attīstībai (ELFLA) projektu un pasākumu īstenošanai (2007-2013)			
1. Atbalstīti uzņēmumi ELFLA ietvaros			
1.1. Apstiprināto pieteikumu skaits 1.ass ietvaros	250	1 793	717%
1.2. Apstiprināto pieteikumu skaits 2.ass ietvaros	7 800	6 154	79%
1.3. Apstiprināto pieteikumu skaits 3.ass ietvaros	50	59	118%
1.4. Apstiprināto pieteikumu skaits 4.ass ietvaros	300	747	249%
66.00 Eiropas Zivsaimniecības fonda (EZF) projektu un pasākumu īstenošana			
66.05 Tehniskā palīdzība Eiropas Zivsaimniecības fonda (EZF) apgūšanai (2007-2013)			
1. Atbalsta pasākumi programmas ieviešanai			
1.1. Darbību skaits	14	14	100%
66.06 Maksājumu iestādes izdevumi Eiropas Zivsaimniecības fonda (EZF) projektu un pasākumu īstenošanai (2007-2013)			
1. Atbalstīti uzņēmumi EZF ietvaros			
1.1. Modernizēto zivju apstrādes uzņēmumu skaits	18	22	122%
1.2. Modernizēto akvakultūras uzņēmumu skaits	15	19	127%

Valsts budžeta finansējums un tā izlietojums, EUR

Nr.p.k.	Finansiālie rādītāji	Iepriekšējā gadā (faktiskā izpilde)	Pārskata gadā	
			apstiprināts likumā	faktiskā izpilde
Programma "Valsts atbalsts lauksaimniecības un lauku attīstībai, sabiedriskā finansējuma administrēšana un valsts uzraudzība lauksaimniecībā"				
Apakšprogramma "Valsts atbalsts lauksaimniecības un lauku attīstībai (subsīdijas)"				
1	Finanšu resursi izdevumu segšanai (kopā)	8 221 208	21 752 820	21 562 701
1.1.	dotācijas	8 221 208	21 752 820	21 562 701
2	Izdevumi (kopā)	8 221 208	21 752 820	21 562 701
2.1.	uzturēšanas izdevumi (kopā)	8 221 208	21 752 820	21 562 701
2.1.3.	subsīdijas, dotācijas un sociālie pabalsti	6 777 833	21 748 206	21 558 187
2.1.5.	uzturēšanas izdevumu transferti	1 443 375	4 614	4 514
Apakšprogramma "Sabiedriskā finansējuma administrēšana un valsts uzraudzība lauksaimniecībā"				
1	Finanšu resursi izdevumu segšanai (kopā)	11 641 950	12 355 025	12 306 325
1.1.	dotācijas	11 582 202	12 255 424	12 255 424
1.2.	maksas pakalpojumi un citi pašu ieņēmumi	59 748	99 601	50 901
2	Izdevumi (kopā)	11 686 537	12 355 025	12 269 807
2.1.	uzturēšanas izdevumi (kopā)	11 171 544	11 461 275	11 376 057
2.1.1.	kārtējie izdevumi	11 171 544	11 461 275	11 376 057
2.2.	kapitālie izdevumi	514 993	893 750	893 750
Apakšprogramma "Kredītprocentu likmju pieauguma kompensācija valsts akciju sabiedrībai " Lauku attīstības fonds"				
1	Finanšu resursi izdevumu segšanai (kopā)	0	66 781	0
1.1.	dotācijas	0	66 781	0
2	Izdevumi (kopā)	0	66 781	0
2.1.	uzturēšanas izdevumi (kopā)	0	66 781	0
2.1.3.	subsīdijas, dotācijas un sociālie pabalsti	0	66 781	0
Apakšprogramma "Lauksaimniecības risku fonds"				
1	Finanšu resursi izdevumu segšanai (kopā)	4 697	142 287	0
1.2.	maksas pakalpojumi un citi pašu ieņēmumi	4 697	142 287	0
2	Izdevumi (kopā)	6 144	147 668	4 842
2.1.	uzturēšanas izdevumi (kopā)	6 144	147 668	4 842
2.1.3.	subsīdijas, dotācijas un sociālie pabalsti	6 144	147 668	4 842

Nr.p.k.	Finansiālie rādītāji	Iepriekšējā gadā (faktiskā izpilde)	Pārskata gadā	
			apstiprināts likumā	faktiskā izpilde
Programma "Meža resursu ilgtspējības saglabāšana"				
Apakšprogramma "Valsts atbalsta pasākumi meža nozarē"				
1	Finanšu resursi izdevumu segšanai (kopā)	180 900	237 927	237 064
1.1.	dotācijas	180 900	237 927	237 064
2	Izdevumi (kopā)	180 900	237 927	237 064
2.1.	uzturēšanas izdevumi (kopā)	180 900	237 927	237 064
2.1.3.	subsīdijas, dotācijas un sociālie pabalsti	121 139	107 800	106 937
2.1.5.	uzturēšanas izdevumu transferti	59 761	130 127	130 127
Programma "Zivju resursu ilgtspējības saglabāšana"				
Apakšprogramma "Zivju fonds"				
1	Finanšu resursi izdevumu segšanai (kopā)	288 476	529 703	519 762
1.1.	dotācijas	288 476	529 703	519 762
2	Izdevumi (kopā)	288 476	529 703	519 762
2.1.	uzturēšanas izdevumi (kopā)	288 476	513 403	504 782
2.1.1.	kārtējie izdevumi	5 118	7 483	3 953
2.1.3.	subsīdijas, dotācijas un sociālie pabalsti	59 970	76 789	76 789
2.1.5.	uzturēšanas izdevumu transferti	223 388	429 131	424 040
2.2.	kapitālie izdevumi	0	16 300	14 980
Programma "Līdzekļu neparedzētiem gadījumiem izlietojums"				
1	Finanšu resursi izdevumu segšanai (kopā)	327 097	2 334 674	2 277 932
1.1.	dotācijas	327 097	2 334 674	2 277 932
2	Izdevumi (kopā)	327 097	2 334 674	2 277 932
2.1.	uzturēšanas izdevumi (kopā)	327 097	2 334 674	2 277 932
2.1.3.	subsīdijas, dotācijas un sociālie pabalsti	325 855	2 334 281	2 277 540
2.1.5.	uzturēšanas izdevumu transferti	1 242	393	392
Programma "Latvijas prezidentūras Eiropas Savienības Padomē nodrošināšana 2015.gadā"				
1	Finanšu resursi izdevumu segšanai (kopā)	0	11 945	9 187
1.1.	dotācijas	0	11 945	9 187
2	Izdevumi (kopā)	0	11 945	9 187
2.1.	uzturēšanas izdevumi (kopā)	0	11 945	9 187
2.1.1.	kārtējie izdevumi	0	11 945	9 187

Nr.p.k.	Finansiālie rādītāji	Iepriekšējā gadā (faktiskā izpilde)	Pārskata gadā	
			apstiprināts likumā	faktiskā izpilde
Programma "Eiropas Lauksaimniecības garantiju fonda (ELGF) projektu un pasākumu īstenošana"				
Apakšprogramma "Izdevumi Eiropas Lauksaimniecības garantiju fonda (ELGF) projektu un pasākumu īstenošanai (2007-2013)"				
1	Finanšu resursi izdevumu segšanai (kopā)	232 150 356	0	0
1.1.	dotācijas	232 150 356	0	0
2	Izdevumi (kopā)	232 150 356	0	0
2.1.	uzturēšanas izdevumi (kopā)	232 150 356	0	0
2.1.3.	subsīdijas, dotācijas un sociālie pabalsti	229 269 129	0	0
2.1.5.	uzturēšanas izdevumu transferti	2 881 227	0	0
Apakšprogramma "Izdevumi Eiropas Lauksaimniecības garantiju fonda (ELGF) projektu un pasākumu īstenošanai (2014- 2020)"				
1	Finanšu resursi izdevumu segšanai (kopā)	0	256 796 096	256 309 173
1.1.	dotācijas	0	256 796 096	256 309 173
2	Izdevumi (kopā)	0	256 796 096	256 309 173
2.1.	uzturēšanas izdevumi (kopā)	0	256 796 096	256 309 173
2.1.3.	subsīdijas, dotācijas un sociālie pabalsti	0	254 202 452	254 201 928
2.1.5.	uzturēšanas izdevumu transferti	0	2 593 644	2 107 245
Programma "Eiropas Lauksaimniecības fonda lauku attīstībai (ELFLA) projektu un pasākumu īstenošana"				
Apakšprogramma "Atmaksas valsts pamatbudžetā par Eiropas Lauksaimniecības fonda lauku attīstībai (ELFLA) finansējumu (2007-2013)"				
1	Finanšu resursi izdevumu segšanai (kopā)	12 949 504	14 968 340	13 926 528
1.1.	dotācijas	12 949 504	14 968 340	13 926 528
2	Izdevumi (kopā)	12 949 504	14 968 340	13 926 528
2.1.	uzturēšanas izdevumi (kopā)	11 401 183	13 791 896	13 349 655
2.1.5.	uzturēšanas izdevumu transferti	11 401 183	13 791 896	13 349 655
2.2.	kapitālie izdevumi	1 548 321	1 176 444	576 873
Apakšprogramma "Tehniskā palīdzība Eiropas Lauksaimniecības fonda lauku attīstībai (ELFLA) apgūšanai (2007-2013)"				
1	Finanšu resursi izdevumu segšanai (kopā)	5 617 118	5 947 329	5 759 459
1.1.	dotācijas	5 617 118	5 947 329	5 759 459
2	Izdevumi (kopā)	5 617 118	5 947 329	5 759 459
2.1.	uzturēšanas izdevumi (kopā)	5 061 296	5 470 865	5 283 238
2.1.1.	kārtējie izdevumi	5 047 281	5 470 865	5 283 238
2.1.5.	uzturēšanas izdevumu transferti	14 015	0	0
2.2.	kapitālie izdevumi	555 822	476 464	476 221

Nr.p.k.	Finansiālie rādītāji	Iepriekšējā gadā (faktiskā izpilde)	Pārskata gadā	
			apstiprināts likumā	faktiskā izpilde
Apakšprogramma "Maksājumu iestādes izdevumi Eiropas Lauksaimniecības fonda lauku attīstībai (ELFLA) projektu un pasākumu īstenošanai (2007-2013)"				
1	Finanšu resursi izdevumu segšanai (kopā)	223 230 700	128 558 454	128 249 516
1.1.	dotācijas	223 230 700	128 558 454	128 249 516
2	Izdevumi (kopā)	223 230 700	128 558 454	128 249 516
2.1.	uzturēšanas izdevumi (kopā)	210 273 994	122 876 676	122 740 342
2.1.3.	subsīdijas, dotācijas un sociālie pabalsti	209 209 563	121 777 737	121 666 554
2.1.4.	kārtējie maksājumi Eiropas Kopienas budžetā un starptautiskā sadarbība	631 584	809 307	809 307
2.1.5.	uzturēšanas izdevumu transferti	432 846	289 632	264 481
2.2.	kapitālie izdevumi	12 956 706	5 681 778	5 509 174
Apakšprogramma "Maksājumu iestādes izdevumi Eiropas Lauksaimniecības fonda lauku attīstībai (ELFLA) projektu un pasākumu īstenošanai (2014-2020)"				
1	Finanšu resursi izdevumu segšanai (kopā)	0	50 447 840	50 436 575
1.1.	dotācijas	0	50 447 840	50 436 575
2	Izdevumi (kopā)	0	50 447 840	50 436 575
2.1.	uzturēšanas izdevumi (kopā)	0	50 447 840	50 436 575
2.1.3.	subsīdijas, dotācijas un sociālie pabalsti	0	50 414 853	50 413 318
2.1.5.	uzturēšanas izdevumu transferti	0	32 987	23 257
Programma "Eiropas Zivsaimniecības fonda (EZF) projektu un pasākumu īstenošana"				
Apakšprogramma "Atmaksas valsts pamatbudžetā par EZF finansējumu (2007-2013)"				
1	Finanšu resursi izdevumu segšanai (kopā)	679 561	1 689 838	1 232 170
1.1.	dotācijas	679 561	1 689 838	1 232 170
2	Izdevumi (kopā)	679 561	1 689 838	1 232 170
2.1.	uzturēšanas izdevumi (kopā)	668 020	1 576 329	1 143 894
2.1.5.	uzturēšanas izdevumu transferti	668 020	1 576 329	1 143 894
2.2.	kapitālie izdevumi	11 541	113 509	88 276
Apakšprogramma "Tehniskā palīdzība EZF apgūšanai (2007-2013)"				
1	Finanšu resursi izdevumu segšanai (kopā)	462 937	561 596	535 496
1.1.	dotācijas	462 937	561 596	535 496
2	Izdevumi (kopā)	462 937	561 596	535 496
2.1.	uzturēšanas izdevumi (kopā)	444 825	548 319	522 222
2.1.1.	kārtējie izdevumi	440 873	548 319	522 222
2.1.5.	uzturēšanas izdevumu transferti	3 953	0	0
2.2.	kapitālie izdevumi	18 112	13 277	13 274
Apakšprogramma "Maksājumu iestādes izdevumi EZF projektu un pasākumu īstenošanai (2007-2013)"				
1	Finanšu resursi izdevumu segšanai (kopā)	23 973 752	13 385 847	13 269 316
1.1.	dotācijas	23 973 752	13 385 847	13 269 316
2	Izdevumi (kopā)	23 973 752	13 385 847	13 269 316
2.1.	uzturēšanas izdevumi (kopā)	20 846 020	10 736 066	10 647 037
2.1.3.	subsīdijas, dotācijas un sociālie pabalsti	20 772 884	10 385 340	10 305 435
2.1.4.	kārtējie maksājumi Eiropas Kopienas budžetā un starptautiskā sadarbība	535	0	0
2.1.5.	uzturēšanas izdevumu transferti	72 601	350 726	341 602
2.2.	kapitālie izdevumi	3 127 733	2 649 781	2 622 279

